

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, SEPTEMBER – RUGSĖJO 6, 2014 • Vol. CV Nr. 105 Kaina 2 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-05-14

ŠIAME NUMERYJE:

Dainaviečiai pokštavo su
A. Kaušpėdu – 7 psl.

Pirmąkart Čikagoje –
„Tolimi aidai“ – 10 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

D. Grybauskaitė: Atidėliojimų laikas baigėsi

Rugsėjo 4–5 dienomis Wales vyko NATO viršūnių susitikimas, kuriam, stebint įvykius Europoje ir Artimuosiuose rytuose, ruošiasi su dideliu nerimu. Jame dalyvavo visų NATO šalių vadovai, užsienio reikalų ir gynybos ministrai, kariuomenių vadai.

Čia labai aktyviai dalyvavo ir mūsų šalies delegacija: Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė, užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas ir Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Jonas Vytautas Žukas.

Vienas pačių svarbiausių NATO vadovų susitikimo tikslų – Europai iškilusios karinės grėsmės. Buvo tariamasi dėl naujų priemonių, skirtų šalių narių ir viso regiono saugumui užtikrinti.

Pagrindinis Lietuvos delegacijos šiame Aljanso vadovų susitikime tikslas – užsitikrinti konkrečias ilgalaikes saugumo garanti-

LR prezidentė: Turime parodyti V. Putinui, kad jis negali nueiti per toli.

„Facebook“ nuotr.

jas ir priemones, kurios atgrasytų agresorius nuo potencialaus konflikto NATO šalių teritorijose ir leistų tinkamai ir greitai reaguoti į bet kokias provokacijas.

Pasak Prezidentės Dalios Grybauskaitės, šiuo metu pasaulis susiduria su didžiausia grėsme saugumui ir taikai nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos. Į besikeičiančią geopolitinę situaciją mūsų regione privalome reaguoti greitai ir tinkamai – ir patys sava-

rankiškai, ir kartu su NATO sąjungininkais.

Lietuva siekia, kad būtų užtikrintas ilgalaikis sąjungininkų buvimas jos teritorijoje. Šiais metais jau sustiprinta Baltijos šalių oro erdvės apsauga, rengiamos nuolatinės karinės pratybos, kuriose Lietuvos, JAV ir kitų šalių kariai mokosi veikti kartu. Be to, JAV svarsto galimybę skirti 1 mlrd. dolerių papildomoms saugumo priemonėms Rytuose Europoje. – 3 psl.

Pagerbtas vyskupas Paulius Baltakis, OFM

Vysk. Paulius Baltakis

Kennebunkporte, Maine, atšvęstas dvigubas vysk. Pauliaus Baltakio jubiliejus. D. Čyvienės nuotr.

Rugpjūčio 30 d. ilgametis lietuvių išeivių vyskupas, pranciškonas Paulius Baltakis šventė savo 30 metų vyskupystės bei 90 metų amžiaus jubiliejų. Jo pagerbimo iškilmės – šv. Mišios ir pietūs – surengtos lietuvių pranciškonų vienuolyne Kennebunkporte, Maine.

Gausioje 11 vaikų šeimoje gimęs Paulius iš Anykščių krašto išvyko studijuoti į Kauno kunigų seminariją, bet netrukus nacių buvo suimtas ir išvežtas priverstiniam darbams. Laimingai sulaukęs karo pabaigos ir užbaigęs studijas Belgijoje, kunigystės šventimus priėmė Jungtinėse Amerikos Valstijose, kur vaisingai dirbo kartu su Šiaurės Amerikos pranciškonų brolija, vėliau penkiolika metų praleido Kanadoje, Toronto Prisikėlimo parapijoje.

1984 m. birželio 13 d. popiežius Jonas Paulius II paskyrė tėvą Paulių Baltakį išeivijos lietuvių vyskupu. Jis buvo pir-

masis vyskupas, paskirtas tokioms pareigoms. Prieš jį Vokietijoje tarnavo vyskupas Antanas Deksnys, o Amerikoje *Ex officio* dirbo vyskupas Vincentas Brizgys, tačiau nei vienas neturėjo tokio statuso.

JAV vyskupų konferencija priėmė vyskupą Paulių višateisiu nariu. Prelato Edmundo Putrimo vertinimu, tai buvo didelis laimėjimas, kuriuo Amerika pripažino Sovietų Sąjungos okupuotą Lietuvą ir pogrindyje veikusią Katalikų Bažnyčią bei jos siekius. „Tėvas Baltakis buvo Lietuvos pagrindžio Bažnyčios balsas pasaulyje. Per jo paskyrimą ir asmenybę *Kronika* plito pasaulyje, o būdamas Lietuvių Katalikų religinės šalpos pirmininku, padėjo finansiškai paremti pagrindžio Bažnyčią“ – iškilmių išvakarėse sakė už pasaulio lietuvių sielovadą atsakingas prelatas E. Putrimas.

„Draugo“ info

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Jėzaus mokiniai ilgą laiką puoselėjo svajone, kad draugystė su Galilėjos Mokytoju jiems užtikrins lengvą ir saugų gyvenimą, tačiau šis troškimas subliūško, Jėzui bekalbant apie tai, kokie turi būti jo sekėjai: „Jei kas nori eiti paskui mane, teišsizada pats savęs, tepasiima savo kryžių ir teseka manimi“ (Mt 16, 24). Jėzus priminė, kad siekiant svarbiausių dalykų reikia nebijoti prarasti mažiau reikšmingų: „Kas nori išgelbėti savo gyvybę, tas ją praras; o kas pražudo gyvybę dėl manęs, tas ją atras. Kokia gi žmogui nauda, jeigu jis laimėtų ir visą pasaulį, o pakenktų savo gyvybei?!“ (Mt 16, 25–26).

Jėzaus sekimas – tai ėjimas laisvės keliu, nes Jėzus atėjo ne mūsų pavergti, bet išlaisvinti. Norint būti laisvam taip pat tenka daug ko atsisakyti ir turėti drąsos pakelti sunkumus. Už laisvę turime būti pasiryžę sumokėti brangią kainą. Dabartiniu metu šią kainą moka Ukrainos žmonės.

Beveik pusę amžiaus buvome pavergti ir už laisvę sumokėjome labai didelę kainą. Pačią didžiausią kainą sumokėjo mūsų partizanai, kurie nelygioje kovoje su enkavedistų daliniais priešinosi okupantui; vieni iš jų žuvo, kiti buvo nukankinti ar ilgiems metams įkalinti Gulage.

Didelė tautos dalis buvo ištremita į Sibirą. Pavergėjas siekė palaužti tautos laisvės dvasią, kad niekam nekiltų nė minties siekti laisvės. Mūsų tautos žiedas – intelektualai, darbtūs, giliai tikintys mūsų artojai ūkininkai buvo sukišti į gyvulinis vagonus ir nutremti prie Lenos žiočių, į Altajų ar kitas tolimas Sibiro vietas. Jie buvo pasmerkti gyventi nežmoniškai sunkiomis sąlygomis arba mirti ir niekada neįsvysti tėvų žemės.

Lietuvos žmonės patyrė didžiausią terorą, bet jų

Padėka už laisvę

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

širdyje laisvės ilgesys nedingo. Jis prasiverždavo pogrindžio spaudoje, piligriminiuose žygiuose ir kitomis formomis.

Jau daug metų paskutinį rugpjūčio sekmadienį minime laisvės siekį ir keliaujame į Šiluvą, dėkodami Dievui už laisvę. Kai šie piligriminiai žygiai prasidėjo, buvo gūdus sovietmetis ir tuomet meldėme Aukščiausiąjį, kad padovanotų mums laisvę. Anuometinės piligriminės kelionės į Šiluvą gąsdino pavergėjus, nes jie matė su prievarta nenorinčią susitaikyti lietuvio dvasią. Gąsdino taip, kad net teismai bandė sustabdyti šias keliones, kurių metu buvo tik meldžiamasi.

Baltijos kelias, kuriame rankomis susikibo žmonės nuo Vilniaus iki Talino, taip pat buvo mūsų piligriminė kelionė. Ji ne tik Sovietų Sąjungos vadovams, bet ir visam pasauliui aiškiai ir garsiai pasakė, kad trys Baltijos valstybės nenori nešti jungo, kurį uždėjo Molotovo-Ribbentropo paktas. Šį kartą laisvę laimėjo. Laimėjome mes visi. Bet tai buvo tik ilgo ir sunkaus laisvės kelio pradžia.

Mūsų laisvės kelyje, nors ir neįėjome pasaulio galingųjų paramos, nebuvome vieni vieni. Su mumis buvo Dievas, kuriam buvome patikėję savo likimą. Mes tikėjome, kad Kristus mus išvadavo iš nuodėmės ir blogio vergijos, todėl turime saugoti ir ginti ne tik laisvę, bet ir branginti laisvės Kūrėją Dievą.

Laisvės dovana įpareigoja ištikimai sekti Kristų.

Kadangi šis Kristaus sekimas nėra visiškai lengvas, dalis mūsų tautiečių pasiduoda gundymui atskirti laisvę nuo tikėjimo į Dievą – jie nori laisvės, bet nenori Dievo. Iš tikrųjų nori neįmanomo dalyko. Laisvė be Dievo kuria chaosą, iš kurio išauga antikristo karalystė. Šiuo metu nereikia būti labai pastabiems, kad pamatytume tokias apgailėtinas apraiskas mūsų dabartyje.

Kas nutinka, kai laisvė atskiriama nuo Dievo? Žmonės pradeda neatsakingai ja naudotis ir jos nebranginti. Jie pradeda manyti, kad laisvė – tai galimybė kitų sąskaita siekti egoistinių interesų. Iš tikrųjų laisvė yra ne anarchija, bet galimybė išskleisti prigimtines galias, darant gera ne tik sau, bet ir visuomenei bei Lietuvai.

Laisvė be Dievo yra pats tiesiausias kelias į didelę vergovę. Šiandien aplink save matome daug žmonių, kurie sakosi nusivylę laisve, nes ji neatnešė to, ko iš jos tikėjosi. Jeigu jie turėtų drąsos, beveik visi pripažintų, kad nieko nedarė, nes mylėjo tik save pačius ir tik savimi rūpinosi. Matome žmonių, kurie yra tapę alkoholio, narkotikų, sekso ir daiktų vergais. Laisvė be Dievo yra trapi, dažnai pražūtinga.

Tikėjimas rodo saugiausią ir tikriausią laisvės kelią – Dekalogą. Laikykit Dievo įsakymų, ypač meilės įsakymo, ir būsite laisviausias žmogus pasaulyje. Net įkalinti mes jautėmės laisvi. Gyvenk sąžiningai, klausyk Dievo balso, kalbančio per sąžinę, ir niekas nepajėgs tavęs pavergti.

Homilija pasakyta Šiluvoje 2014 m. rugpjūčio 31 d.

Lietuva atsisveikina su Donatu Banioniu

Rugsėjo 4 d. netekome legendinio teatro ir kino aktoriaus Donato Banionio. Širdies problemų turėjęs aktorius mirė ligoninėje, po patirto insulto.

D. Banionis amžino poilsio atguls Vilniaus Antakalnio kapinių Menininkų kalnelyje. Jo talento gerbėjai atsisveikinti su velioniu galės Panevėžyje (sekmadienį, Panevėžio Juozo Miltinio dramos teatre) ir Vilniuje (pirmadienį, Šv. Jonų bažnyčioje).

Šių metų balandį aktorius atšventė 90-metį.

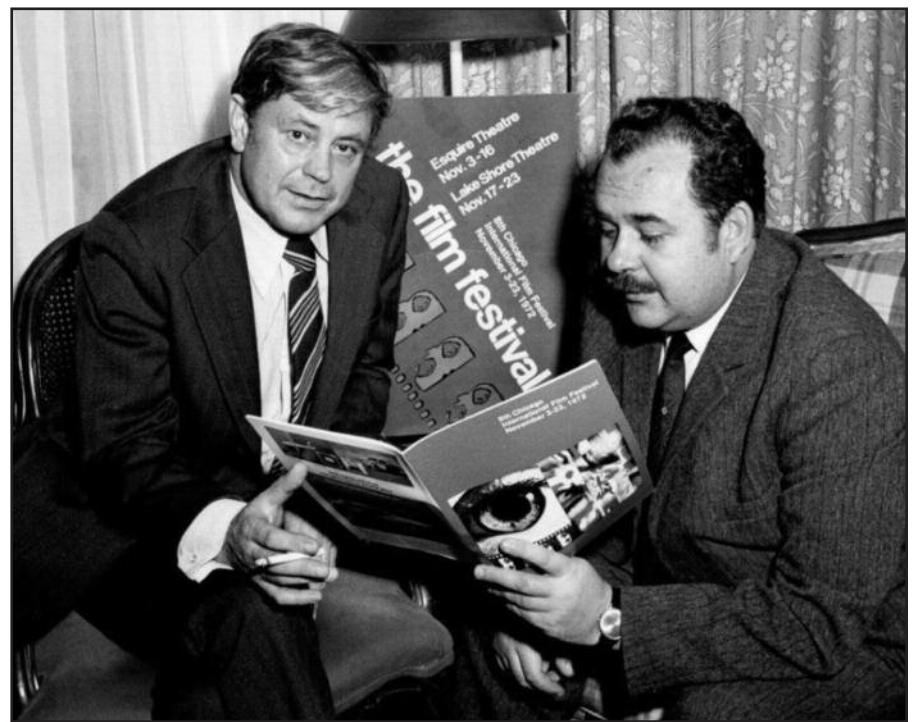
Pradėjęs vaidinti pas J. Miltinį Panevėžyje, D. Banionis su šiuo teatru nuėjo ilgą, kelis dešimtmečius trukusį kūrybos kelią. 7–8 dešimtmečiuose talentingo teatro kolektyvo sukurti spektakliai pagal pasaulinio garso dramaturgų (Molière, Shakespeare, H. Ibsen, A. Čechovo, A. Miller, W. Borchert, F. Dürrenmatt ir kt.) pjeses tarsi magnetas į provincinį miestą traukė teatralus ne tik iš Maskvos ar Leningrado, bet ir iš Vakarų. O D. Banionio žvaigždė čia švietė bene ryškiausiai.

Ir visgi plačiausiai aktorių išgarsino kinas. Per savo gyvenimą lietuvių ir užsienio režisierių kino filmuose D. Banionis sukūrė daugiau nei 80 vaidmenų.

Pirmasis aktoriaus filmas – 1959 m. režisieriaus Vytauto Žalakevičiaus „Adomas nori būti žmogumi“, vėliau – „Vienos dienos kronika“ (1964 m.), „Marš, marš, tra-ta-ta!“ (rež. Raimondas Vabalas, 1964 m.). Ketvirtasis filmas „Niekas nenorėjo mirti“ (1965 m., rež. Vytautas Žalakevičius) atnešė aktoriui tarptautinę šlovę. 1970 m. D. Banionis jau filmavosi pas garsųjį režisierių Grigorijų Kozincevą filme „Karalius Lyras“ (su vaidino hercoga Albanij).

Po metų vokiečių režisierius Konrad Wolf pakvietė D. Banionį suvaidinti didįjį ispanų dailininką Francisco Goya. Režisierius Andrejus Tarkovskis pakvietė D. Banionį filmuotis jo kurtame filme „Soliaris“, kuris pelnė apdovanojimą Kanų kino festivalyje. Su šiuo filmu, kuriame jis suvaidino Kris Kelvin, aktorius 1972 m. dalyvavo ir Tarptautiniame kino festivalyje Čikagoje.

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė, pareikšdama užuojautą D. Banionio šeimai, Lietuvos teatro ir kino bendruomenei bei daugybei jo talento gerbėjų visame pasaulyje, pažymėjo, kad netekome vieno žymiausių, talentingiausių ir mylimiausių pastarojo šimtmečio aktorių, kurio su-

Donatas Banionis kino festivalyje Čikagoje, 1972 m.

kurti vaidmenys praturtino teatrą ir kiną, garsino šalies vardą visame pasaulyje bei įkvėpė didžiulis sava kultūra.

Pasak D. Grybauskaitės, D. Banionis visą gyvenimą liko ištikimas le-

gendinio savo mokytojo Juozo Miltinio kūrybos idealams – nesivaikė populiarumo, atsidavė pašaukimui ir iki paskutinių dienų tikėjo, kad menas suteikia žmogui gyvenimo prasmės pojūtį.
„Draugo“ info

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiučiamo.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Atidėliojimų laikas baigėsi

Atkelta iš 1 psl.

Prezidentė pabrėžė, kad kuo labiau stiprės transatlantiniai ryšiai, tuo saugesnis bus mūsų regionas. Todėl Lietuva ragina dar labiau stiprinti politinį ir ekonominį bendradarbiavimą tarp Šiaurės Amerikos ir Europos. Kuriama laisvosios prekybos erdvė ir tinkamos sąlygos prekybai gamtinėmis dujomis taip pat prisidės prie NATO šalių saugumo.

NATO viršūnių susitikime aptarta situacija Ukrainoje. Prezidentė akcentavo, kad saugi kaimynystė visada buvo Lietuvos interesas, todėl labai svarbu ir toliau remti Ukrainą. Viršūnių susitikime vadovai tarėsi dėl fondų Ukrainai įsteigimo ir ieškojo konkrečių sprendimų, kurie padėtų šiai šaliai įveikti dabartines grėsmes ir saugumo iššūkius. Šalies vadovė teigimu, Lietuva remia atvirų durų politiką, todėl tikisi didesnio NATO ir Gruzijos bei Moldovos suartėjimo.

Pasak Prezidentės, NATO būtina permąstyti savo santykius su Rusija ir nuspręsti, kaip ateityje Aljansas plėtos santykius su šalimi, kuri atvirai pažeidinėja tarptautinės teisės normas, nesilaiko susitarimų ir nerodo jokio noro nutraukti agresiją Rytų Ukrainoje. Ankstesnis bendradarbiavimas su Rusija tęstis nebegali.

Šalies vadovė pabrėžė, kad šiandien būtina rūpintis ir informaciniu, energetiniu saugumu. Kylant naujiems iššūkiams būtina ieškoti sprendimų, kurie galėtų apsaugoti NATO šalių informacinę erdvę ir energetiką nuo atakų.

Duodama interviu CNN televizijai D. Grybauskaitė kalbėjo: „Kalbame ne apie tiesioginę karinę grėsmę Lietuvai, bet apie grėsmę Europos ir viso pasaulio saugumui, taip pat taikai. Šiandien stebime valstybę, kuri tampa vis agresyvesnė ir grasina savo kaimynams, sulaužydama visus tarptautinius įsipareigojimus bei susitarimus. Europos Sąjunga ir NATO turi tam pasipriešinti”.

Kalbėdama apie įvykius Ukrainoje, Lietuvos vadovė pabrėžė, kad karinis konfliktas Ukrainos Donbaso regione yra visos tarptautinės bendruomenės reikalas. V. Putinas šiuo metu bando pakeisti nuo Antrojo pasaulinio karo laikų Europoje nusistovėjusią tvarką, o mesdamas iššūkį pasaulio vadovams, siekia išsiaiškinti jų tolerancijos ribas.

„Šiandien Europoje ir pasaulyje vykstantys įvykiai yra lyderystės išbandymas. Rusijos prezidento lyderystės išbandymas kitiems NATO ir pasaulio lyderiams. Turime sau pasakyti, kad taika yra visų mūsų įsipareigojimas (...), ypač Europoje, kurią nuniokojo du pasauliniai karai. Tai neturėtų mūsų sulaikyti nuo veiksmų prieš grėsmes ar krizes. (...) Vladimiras Putinas žino, kiek ilgai ir kiek toli jis gali eiti, o mes turime parodyti, kad jis negali nueiti per toli”, – pareiškė Prezidentė. Pasak jos, Europos vadovai klaidingai manė galį atidėlioti neišvengiamas problemas santykiuose su Rusija: „Atidėliojimų laikas baigėsi, (...) nebėra jokios galimybės atidėlioti problemų, mums reikia imtis sprendimų”.

Komentuodama NATO valstybių indėlių į bendrą Aljanso biudžetą, Pre-

zidentė teigė, kad visoms Aljanso šalims teks prisiimti didesnius finansinius įsipareigojimus dėl bendro saugumo.

„Patys turime prisiimti saugumo įsipareigojimus, įskaitant ir mano šalį. Mes tai darome, tai nėra lengva po ekonominės krizės, bet ta ekonominė krizė daugiau nebegali būti laikoma atsiprašymu”, – kalbėjo Lietuvos vadovė.

NATO pajėgumų Rytų Europoje ir Lietuvoje bus daugiau – teigė susitikime dalyvavęs Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

Tokiomis priemonėmis, pasak jo, Vakarai tikisi atgrasyti Rusiją, kurią kaltina siunčiant karius ir karinę techniką į Rytų Ukrainą prorusiškams separatistams paremti.

L. Linkevičius sakė, kad suderinti dokumentai, kurių dalis yra išlaptinti, užtikrina, jog pajėgumai Baltijos šalyse galės būti dislokuojami be suvaržymų.

„Mums svarbiausia, kad pajėgumų bus dislokuota ten, kur reikia, tada, kada reikia, tiek, kiek reikia, ir tikrai nebus jokių varžymų. Kaip jie vadinsis, čia jau kitas klausimas”, – sakė ministras. „Buvimo ore, jūroje ir sausumoje matysime daugiau, ne tik iš Jungtinių Valstijų, bet ir iš kitų sąjungininkų”.

Pasak jo dėl tokių gerokai ryžtingesnių veiksmų NATO padėjo apsispręsti Rusijos veiksmai Ukrainoje.

Ministras sakė negalintis atskleisti visų detalių, bet sakė, kad planuojamas išankstinis sąjungininkų įrangos dislokavimas, planavimo elementai, štabų elementai, mokymo tikslu dislokuojamos pajėgos, rotaciniai pajėgumai.

***

Kai kurios Vakarų Europos valstybės pabrėžia, kad NATO turi laikytis dar 1997 metais duoto pažado nedislokuoti nuolatinių reikšmingų kovinių pajėgumų naujose NATO narėse. Baltijos šalys savo ruožtu argumentuoja, kad pati Rusija šią ir kitas sutartis sulaužė, todėl jokie sprendimai negali apriboti jų apginamumo.

NATO viršūnių susitikime Estijos, Danijos, Jungtinės Karalystės, Latvijos, Lietuvos, Nyderlandų ir Norvegijos gynybos ministrai pasirašė Jungtinių ekspedicinių pajėgų (angl. Joint Expeditionary Force, JEF) steigimo ketinimų protokolą.

Pagal šį susitarimą bus sukurtos divizijos dydžio (mažiausiai 10 tūkst. karių) veikiančios pajėgos, kurios galės būti ypač greitai dislokuotos reikiamame regione reaguojant į bet kokio tipo saugumo krizes, taip pat bus reguliariai rengiamos karinės pratybos, įskaitant ir mūsų regione. Šias pajėgas bus galima naudoti NATO 5-jo straipsnio (kolektyvinės gynybos) operacijoms, t.y. įvykius agresijai prieš NATO šalį narę.

Pajėgas sudarys dokumentą pasirašiusių šalių oro, jūrų ir sausumos

JAV ir Lietuvos vadovai Barack Obama ir Dalia Grybauskaitė. AFP/Scanpix nuotr.

pajėgų kariai. Jiems vadovaus Jungtinėje Karalystėje išsikūręs štabas. Dalyvaujančios šalys priskirs Jungtinių ekspedicinių pajėgų karininkus ir specializuotus karinius vienetus.

Pentadienį, rugsėjo 5 dieną NATO šalių vadovai susitarė dėl naujų priemonių grėsmėms atremti ir Aljanso šalių, tarp jų ir Lietuvos, saugumui stiprinti.

Užsitikrintas tolesnis JAV ir kitų NATO sąjungininkų buvimas Baltijos šalyse ir Lenkijoje. Bus nuolatos, pagal realias grėsmes atnaujinami gynybos planai, stiprinama Aljanso kolektyvinė gynyba ir kuriamos ypač greitai reagavimo pajėgos. Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse bus įsteigtos vadovietės.

D. Grybauskaitės teigimu, Rusijos agresija prieš Ukrainą yra išbandymas NATO. Jei Rusija nesulauks tinkamo atsako, ji gali eiti toliau. Todėl Lietuvos interesas yra stiprus ir greitas Aljansas, pasirengęs laiku ir efektyviai duoti atkirtį iškilusioms grėsmėms.

Pasak Prezidentės, Walase patvirtintos priemonės reiškia ne tik Aljanso gynybinių gebėjimų stiprinimą, bet ir labai aiškų įsipareigojimą grėsmės

akivaizdoje ginti Lietuvą ir kitas Baltijos šalis.

Atsigaunant NATO šalių ekonomikai taip pat sutarta skirti daugiau finansavimo gynybai, kad būtų atnaujinta reikalinga infrastruktūra, padidintas kariuomenės aprūpinimas, paruošti kompetentingi valdymo ir logistikos ekspertai. Stiprinant NATO šalių bendradarbiavimą, nuspręsta organizuoti daugiau bendrų karinių pratybų, kuriose kariai galėtų išmokti dirbti išvien.

NATO šalių vadovai taip pat išreiškė tvirtą paramą Ukrainai ir nusprendė dėl konkrečių pagalbos priemonių šiai šaliai. Velso susitikime buvo įsteigti 4 Patikos fondai, kurie padės Ukrainai įveikti dabartines grėsmes ir saugumo iššūkius, taip pat vykdyti šios šalies demokratiniams vystymuisi būtinas reformas. Walese vadovų susitikime taip pat buvo patvirtintas bendradarbiavimo priemonių paketas Gruzijai.

Pagal BNS, ELTA, LRT, Prezidentūros, Krašto apsaugos ministerijos, Užsienio reikalų ministerijos info ir žurnalistų komentarus parengė Vitalius Zaikauskas.

NATO viršūnių susitikime Wales (iš k.): NATO gen. sekretorius A. F. Rasmussen, LR prezidentė D. Grybauskaitė ir Jungtinės Karalystės premjeras D. Cameron. Sipa Press/Scanpix nuotr.

TELKINIAI

Radviliškėčių bičiulystė su išeivijos atstove

GRAŽINA DUNAUSKIENĖ

Šią vasarą Lietuvos geležinkelininkų sostinė vadinamas Radviliškio miestas savo garbės piliečio vardą suteikė tautietei Elonai Vaišnienei, gyvenančiai JAV. Tai tarsi vainikavo ilgamečius radviliškėčių ryšius su šia kraštie.

North Haven (CT) gyventoją Elona Vaišniene – praeityje garsaus vargonininko ir chorvedžio Antano Marijošiaus vaikaitė, Radviliškyje gimusios pedagogės Kotrynos Steponaitytės ir žinomo dirigento, muzikos pedagogo, kompozitoriaus, profesoriaus Vytauto Marijošiaus duktė. Baigiantis karui, šeima pasitraukė į Vakarų, atsikūrusi Amerikoje. E. Vaišniene visada stiprina ir drąsina tėvų gimtosios žemės prisiminimai, ji puoselėjo lietuvių savo šeimoje, niekada nepamiršo lietuvių kalbos, aktyviai dalyvavo tautiečių veikloje išeivijoje, domėjosi Lietuvos įvykiais.

Permainoms palietus Lietuvą, ji savo tėvų žemei ėmė talkinti konkrečiais darbais. Jos pastangomis tuometinė Radviliškio V vidurinė mokykla pateko tarp dešimt šalies mokyklų, atrinktų dalyvauti naujoje programoje „Sveika mokykla“. Šios ir kitų Radviliškio mokyklų mokiniams ji surengė akciją „Aš – iš Radviliškio“, siuntė jiems, taip pat vaikų globos namams „Nykštukas“ labdaros, yra finansiškai parėmusi parapiją, buvo tam tikram laikotarpiui užsakiusi rajono laikraštį nepasiturintiems radviliškėčių šeimoms. Elona Vaišniene suorganizavo radviliškėčiams moksleiviams rašinių „Aš – iš Radviliškio“ konkursą ir premijavo jo nugalėtojus. 1993 m. prasidėjo amerikiečių pedagogų pagalbos Lietuvai programos vasaros renginiai, kuriuos surengti padėjo ir E. Vaišniene.

Jos iniciatyva radviliškėčiams tuose kursuose buvo įsteigtos 15 stipendijų. Tuo laiku galimybė taip pasitobulinti buvo ypač reta, todėl rajono pedagogai turėjo neįkainojamos naudos. 1995 m. tautietės ir kitų geradarių dėka Radviliškio rajono savivaldybėje pristatytas socialinės veiklos projektas „Reikia viso kaimo, kad užaugintum vaiką“ – įvairių sferų atstovams surengti intensyvūs mokymai, gauta daug metodinės paramos, naujų idėjų bei patarimų.

Tautietė labai aktyviai padeda Radviliškio viešajai bibliotekai. Ji iš pradžių iš užjūrio siuntė laiškus, knygų siuntas. Paskui pasiūlė visiškai naują idėją: kurti Viešojoje bibliotekoje „Žaisloteką“ daugiavaikių, socialiai remtinų šeimų vaikams. E. Vaišniene buvo ir pirmoji šio sumanymo rėmėja, atsiuntė savo lėšų šiam bibliotekos kampeliui įkurti. Dabar Viešojoje bibliotekoje veikia šiuolaikiška, gražiai įrengta „Žaisloteka“, bibliotekos kaimo filialuose įkurta 16 „Žaislotekų“ ir 5 žaidimų kampeliai. Visa tai – išskirtinė dr. E. Marijošiūtės-Vaišnienes dovana Radviliškio vaikams. Dovana, kuri vis tęsiasi: geradarė kasmet atsiunčia „Žaislotekai“ asmeninės arba išeivijoje suorganizuotos finansinės paramos. Jos sulaukta ir šiemetę vasarą. 2013 metais, E. Vaišnienei tarpininkaujant, jos skatinama ir drąsinama, Viešoji biblioteka parengė ir JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybai pateikė vaikų vasaros stovyklos projektą ir gavo 800 dolerių

Elona Vaišniene po Radviliškio garbės pilietės vardo suteikimo iškilnių Radviliškyje š. m. birželio 28 d. Dešinėje – Radviliškio rajono savivaldybės meras Darius Brazys, kairėje – Radviliškio miesto seniūnas Leonas Grigaliūnas

jam įgyvendinti. Be to, E. Vaišniene dėka biblioteka vis sulaukia dovanojamų knygų, laikraščių, straipsnių ir kt.

Už visokeriopą paramą Radviliškiui ir jo žmonėms E. Vaišniene 2006 m. apdovanota Radviliškio rajono savivaldybės apdovanojimu „Gerumo švieta“ – „Gerumo angelo“ statulėle, o šiais metais jai suteiktas Radviliškio miesto pilietės garbės vardas, įteiktos šio titulo regalias.

Elona Vaišniene labai aktyvi ir JAV. Ji yra mokytojusi šeštadieninėse mokyklose, vasarą dirbusi lietuvių stovyklose, rašė lietuviškai spaudai. Ji dirbo su ELLA (Estonian, Latvian, Lithuanian Alliance) ir rengė demonstracijas, baltų šalims stengiantis atgauti nepriklausomybę. Renkama ir atsakingai darbuojasi JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyboje. Ji dalyvavo Lietuvos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos darbe Vilniuje. Būdamą Lietuvoje, Pilietinės visuomenės instituto prašymu skaito paskaitas, su kuriomis aplankė jau 12 „Civito“ klubų, tarp jų – veikiantį Radviliškio viešojoje bibliotekoje. Tautietė mielai prisideda ir prie Piliečių santalkos (nevyriausybinių organizacijų Lietuvoje) veiklos. Buvęs JAV prezidentas J. Carter dr. Eloną Vaišniene paskyrė atstove į Prezidentinę komisiją išstudijuoti, kaip Amerika yra pasiruošusi mokytis svetimų kalbų, pažinti kitas kultūras, patarti Prezidentui, ką reikėtų keisti. Jos straipsnius apie tai yra spausdinę daugelis gerai žinomų JAV spaudos leidinių.

Dr. Elona Vaišniene dirbo Yale universiteto penkių inžinerijos departamentų redaktore. Ji – *Motėrų balsuotojų* lygos dalyvė, kviečiama skaityti pas-

kaitas, inicijuoja, noriai padeda organizuoti įvairius renginius, labdarą, aktyviai dalyvauja kitoje visuomeninėje veikloje.

Radviliškis didžiuojasi turėdamas tokią gerbiama, vertinamą ir žinomą veikėją, tokią geranorišką ir nuoseklią savo tėvų gimtojo miesto bei jo gyventojų rėmėją, globėją. Labai džiaugėmės, kai šiemet ji apsilankė šiame mieste, Viešojoje bibliotekoje, pabendravo su dideliais ir mažais radviliškėčiais, dalyvavo miesto gimtadienio šventėje.

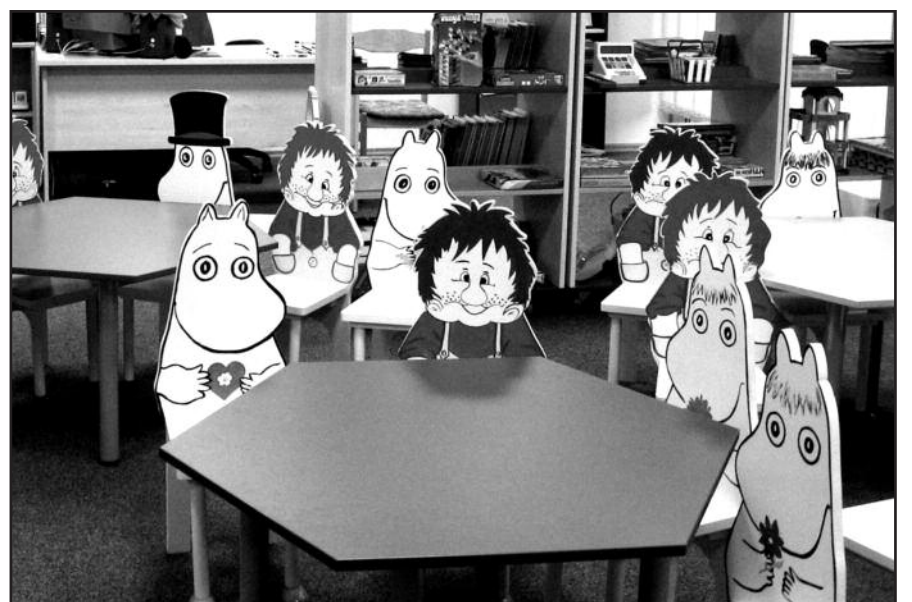
O šiandien liūdime kartu su ja, mirus jos tetai (mamos seseriai) Benjaminai Steponaitytei, kuri didžiąją savo gyvenimo dalį praleido Radviliškyje. Tai buvo šviesi asmenybė, Viešosios bibliotekos rėmėja, lankytoja. Savo laiku ji yra padėjusi partizanams. Gal dėl to, o gal, kad jos seserys gelbėjosi bėgdamos į Vakarų, Benjaminą Steponaitytę išvežė į Magadaną dirbti akmenų skaldykloje, prie cukraus iškrovimo iš baržų. Ištvėrė visus sunkumus, negandas, grįžo tėviškėn, neaugino savyje niekam pykčio ar neapykantos ar nepelnytai patirtų skriaudų. Šią moterį dauguma radviliškėčių pažinojo, gerbė, vertino. Benjaminos Steponaitytės palaikai dabar vėl sugrįžo, laidojami šiame mieste, kur amžinojo poilsio atgulę ir jos tėvai. Radviliškėčiai liūdi dėl jos netekties ir nuoširdžiai užjaučia savo geradarę Eloną, netekusią jai labai brangaus žmogaus.

Toks ir yra gyvenimas, tokia jame tikroji bičiulystė: kai gera, visiems drauge gera, kai skauda – irgi visiems...

Gražina Dunauskienė – Radviliškio tėviškėnų klubo sekretorė, Viešosios bibliotekos redaktorė

Radviliškio viešosios bibliotekos „Žaislotekos“ įkūrimo iniciatorė ir nuolatinė rėmėja su šios „Žaislotekos“ lankytojais šiemetį birželį

Taip šiandien atrodo Radviliškio viešosios bibliotekos „Žaisloteka“, skirta socialiai remtinų ir visų kitų radviliškėčių šeimų vaikams. Bibliotekos archyvo nuotrauka

Iš k.: Arija Empakerytė, Nina Kasputytė, Gintas Kazlauskas, Rūta Maknytė, Aleksas Rugienius, Tomas Pečiulis, Aistė Remeikaitė, Matas Gajauskas. Kristinos Kazlauskienės nuotr.

Vėl į mokyklą...

VITALIJA VIRBUKIENĖ

Baigėsi vasaros smagumai, stovyklautojai su naujais įspūdžiais sugrįžo iš stovyklų, keliautojai – iš kelionių. Prasideda nauji mokslo metai lituanistinėse mokyklose.

Rugsėjo 6 dieną duris pravers ir Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla, pasitikdama mokinius ir mokytojus, tėvelius ir svečius. Mokykla skaičiuoja jau 65-uosius mokslo metus. Jos direktorė Marytė Sandanavičiūtė-Newson ir keletas mokytojų dar vasaros vidury susitiko pasitarti, ką įdomaus pasiūlyti mokiniams naujais mokslo metais. Šiemet vėl bus gausybė projektų, renginių ir švenčių, į kuriuos noriai įsijungia visas mokyklos kolektyvas, nes dalyvavimas mokyklos gyvenime palieka gražius prisiminimus.

Mokiniai **Arija Empakerytė, Aleksas Rugienius, Matas Gajauskas, Nina Kasputytė, Gintas Kazlauskas, Lukas Ragus, Kristina McKenna, Aistė Remeikaitė, Rūta Maknytė, Tomas Pečiulis** sugrįžta į mokyklą tęsti mokslus vienuoliktose klasėse. Sveikiname! Pernai, mokydamiesi dešimtoje klasėje, jie labai nuoširdžiai pasidalino mintimis apie save ir savo šeimas rašiniuose „Aš ir mano lietuviška šeima“ ir „Mano vaikystės žemė“.

Aš ir mano lietuviška šeima

Kaip ir visi žmonės pasaulyje, mano šeima prasidėjo „su pirmuoju žmogumi“. Aš nežinau daug apie šią pirmą žmogų, todėl mėgstu sakyti, kad mano šeima pradėjo žmogus – mano proprosenelis. Jis atėjo į Lietuvą pirmą kartą su Napoleono armija iš Austrijos, taip mes gavome pavardę – Empakeris. Jis susipažino su mano proproselele ir pasiliko Lietuvoje, nes

labai ją pamilo.

Mano prosenelis buvo knygnešys. Jo sūnus buvo mano senelis, mano tėčio tėvelis. Mano senelio vardas Algirdas Empakeris. Aš buvau labai mažutė, kada mano seneliai mirė. Man visada liūdna, kai matau kitus vaikus su seneliais, nes jų beveik neatsimenu. Mano tėvelis neturėjo nei brolių, nei seserų. O mamytė turėjo keturis – Julija, Alfonsą, Jurgį ir Kazytę. Mūsų šeima yra maža – mano tėtė, mama, brolis Matas, aš – Arija, ir katinas Murkis. Aš labai myliu savo šeimą.

Arija Empakerytė

***

Mano vardas yra Aleksas Rugienius, man yra 16 metų. Mūsų šeimoje yra šeši žmonės – mama Inga, tėtė Vytautas, brolis Andrius, sesutės Ema ir Mia, ir aš – Aleksas.

Mano šeima gyvena Orange County, Kalifornijoje. Mano tėtė gimė Detroito, o mamytė gimė ir augo Kalifornijoje, Orange County. Tėvelis dirba didelėje kompanijoje. Mama nedirba, bet ji rūpinasi mumis. Ji labai skaniai kepa. Abu mano tėveliai yra lietuviai katalikai. Mano mamytės ir tėvelio tėvukai gimė Lietuvoje, bet prieš daug metų atvyko į Ameriką. Aš labai myliu savo šeimą.

Aleksas Rugienius

***

Mano vardas – Matas Gajauskas, man yra 16 metų. Aš gyvenu Santa Monicaje, čia mano šeima atsikraustė prieš 20 metų. Kai būna tokios šventės kaip Kalėdos ar Velykos, mes vykstame į San Diegą pas mano krikšto tėvelius. Aš turiu tik vieną močiutę, kuri gyvena Lietuvoje. Man neteko pamatyti savo senelių, nes jie mirė, kai mano tėveliai dar buvo jauni. Mūsų giminaičiai gyvena Lietuvoje, aš jų nemačiau jau 6 metai.

Matas Gajauskas

***

Mano vardas yra Nina Kasputytė ir aš noriu papasakoti apie savo šeimą. Mano senelis išvyko iš Lietuvos, kai ji buvo okupuota. Išvykdamas jis atsišveikino su savo tėvais ir daugiau nie-

kada jų nebematė. Čia, Kalifornijoje, jis sutiko mano močiutę Juliją, ji nebuvo lietuvaitė. Todėl mano senelis mokė ją lietuvių kalbos. Senelis ir močiutė yra mano viltis, nes jie padarė viską, ką galėjo, dėl Lietuvos tautos ir kultūros. Mano mamytė ir jos brolis Danius lankė šeštadieninę Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą, jie mokėsi tautinių šokių ir buvo skautai. Dabar aš su sesute Julija taip pat lankome lietuvišką mokyklą, šokame tautinius šokius ir esame skautės. Aš galvoju, kad kai tu esi lietuvis, tavo gyvenimas yra geresnis.

Nina Kasputytė

***

Mano vardas yra Gintas Kazlauskas, aš esu lietuvis. Prieš penkiasdešimt metų mano seneliai atvyko iš Lietuvos. Jie atsivežė lietuvišką kultūrą, tradicijas ir lietuvių kalbą. Čia, Kalifornijoje, pradėjo lankyti Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą. Namie mes kalbame tik lietuviškai ir laikomės lietuviškų tradicijų. Lietuviškoje mokykloje mes daug sužinome apie lietuvių kalbą, mokomės istorijos, kalbos gramatikos, literatūros, dainų, šokių. Nesvarbu, kad mes nesame gimę Lietuvoje, bet mes turime savo mažąją Lietuvą Amerikoje.

Gintas Kazlauskas

***

Mano vardas Lukas. Aš gimiau Amerikoje ir augau lietuviškoje šeimoje. Gyvenu su tėvais ir jaunesniu broliu. Mūsų seneliai gyvena Lietuvoje. Mes kiekvieną šeštadienį lankome lituanistinę mokyklą. Aš galiu bendrauti su kitais lietuviais, moky-

tis lietuvių kalbos, istorijos. Kai buvau mažukas, nenorėjau šeštadieniais keltis anksti rytą, bet dabar jau pripratau. Mūsų šeima kiekvieną vasarą skrenda į Lietuvą aplankyti senelius ir tėvynę. Kai aplankau Lietuvą, aš daug sužinau apie Lietuvos istoriją. Man labai įdomus Vilniaus senamiestis. Skristi į Lietuvą kiekvieną vasarą – tapo mūsų šeimos tradicija. Aš didžiuojuosi, kad užaugau lietuviškoje šeimoje.

Lukas Ragus

Mano vaikystės žemė

Mano vaikystės žemė – Lietuvoje. Aš nedaug prisimenu apie savo vaikystę. Mano sesuo Laura, kaimynai Arnoldas, Šarūnas ir aš žaisdavome kieme, kartais ant laužo kepdavome bulves. Labiausiai prisimenu žiemos, kai reikėdavo apsirengti labai šiltai, kad nesusaltume, ir tik tada mus mama išleisdavo į kiemą.

Aistė Remeikaitė

Mano vaikystės žemė yra Lietuva, nes ten aš gimiau. Bet mano vaikystės žemė yra ir Amerika, kur gyvenu jau daug metų. Prisimenu, kai buvau labai maža ir gyvenau Lietuvoje, aš eidavau į vaikų darželį, bet neturėjau daug draugų.

Rūta Maknytė

***

Mano vaikystės žemė yra Jungtinės Amerikos Valstijos, čia aš gimiau. Mano gimtinė man patinka. Bet man patinka ir mano mamos gimtinė Lietuva. Vasarą aš planuoju vykti į Lietuvą. Ten aš norėčiau šokti Dainų šventėje „Čia mano namai“.

Tomas Pečiulis

***

Kiekvienas žmogus mintyse grįžta į savo vaikystės žemę, kur praleido geriausius ir nerūpestingiausius dienas. Kur yra mano vaikystės žemė? Ar ten kur gimiau, Belgijoje, ir kur nieko neprisimenu? Ar Kalifornijoje, kur augu, mokausi, turiu daug draugų ir giminių, bet nesu dvasiškai artima? Ar Lietuvoje, iš kur kilusi mano mama, proseneliai, gyvena seneliai, kur praleidau geriausius vaikystės vasaras? Kai apie tai galvoju, savo vaikystės žemę pasirenku Lietuvą. Žvelgiu į Kalifornijos dangų ir prisimenu Lietuvos begalinį dangaus mėlynumą ir nesibaigiančius debesų kamuolius. Poetas Kazys Bradūnas eilėraštyje „Tiktai per paukščio skrydį“ rašė, kad toli esančioje tėviškėje „Tie patys debesys ir ta pati tarmė...“

Kristina McKenna

Vitalija Virbukienė – Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos 10 kl. mokytoja

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti
„DRAUGĄ“
 internete be jokio papildomo mokesčio.
 Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai
 administracijai:

administracija@draugas.org
 ir gauti „log in“ bei slaptažodį.
Skaitykite „Draugą“ greičiau!

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Los Angeles Stovykla

Los Angeles jaunųjų ateitininkų stovykloje.

EVELINA KEDI

Vasara – atostogų metas vaikučiams. Kaip ir kiekvieną vasarą, taip ir šią, Los Angeles jaunūčiai ir jaunieji ateitininkai stovyklavo nuostabioje Santa Barbaroje, La Casa de Maria Retreat Center. Ši vieta taip pat sukviečia poilsiautojus, kurie nori pabėgti nuo miesto šurmuly, atrasti sėlos ramybę. Stovyklautojų nuo septynerių iki keturiolikos metų, šiais metais susirinko per trisdešimt. Trylika iš jų stovyklavo pirmą kartą. Nedrąsūs naujokai stovyklos pirmą dieną gal kiek ir var-

siėmimus. Pasakojimai apie Jonines, Užgavėnes, Kūčias, Velykas, lietuviškas vestuves – prasingi ir įdomūs. Vadovė Kristina Žvinakytė stovyklautojus mokė vašku marginti kiaušinius, pasakojo apie Velykų papročius. „Kūčių dieną“ stovyklautojai gamino kūčiukus ir aguonų pieną. Vėliau vaikai vieni kitus vaišino savo gaminiais. Stovyklos vedėjos Reginos Čyvaitės draugiškumas, šypsena pakerėjo ne vieną. Ši balsinga vadovė visus skatino dainuoti. Jai į pagalbą kelis kartus buvo atvykęs muzikantas Marius Vilkas.

Regina taip pat buvo puiki jogos mokytoja. Anksti ryte vaikai turėjo galimybę išmokti įvairių jogos pratimų.

Vaidinimai, žaidimai, dainos – kiekvienos dienos programa. Jaunieji vadovai – Lukas Reimeika, Matas Gajauskas ir Viltė Matulevičiūtė – visada pilni minčių ir linksmų sumanymų. Jie, būdami vyresnieji broliai, rūpinosi mažųjų saugumu, ir žiūrėjo, kad niekas neliūdėtų.

Puikioji šeimininkė Gita Leigton jau antus metus iš eilės lepino vaikučius naminiu – pasakiškai skaniu maistu, kurį visada padėdavo malda-daina. Gitai padėjo Evelina Kedi. Stovyklautojai taip pat turėjo kulinarijos pamokas: kepė pyragus, sausainius. Naktipiečius su malonumu valgydavo visi.

Linksmųjų užtekdavo kas dieną. Pavarę ir laimingi visi noriai eidavo miegoti, klausdami – o kas gi bus rytoj?

Paskutinį vakarą, susikibę rankomis, kaip didelė šeima, stovyklautojai dainavo dainą „Trys milijonai“. Ši daina sujungė visus. Savaitė greitai praskriejo. Kiekvienam iš šių vaikučių liko gražūs, šilti prisiminimai.

Kita vasara netruks atskubėti ir vėl visus sukviess stovyklon.

Los Angeles jaunųjų ateitininkų stovykloje vaikai lankstė popierinius dinozaurus.

žėsi naujų draugų, bet vadovų ir vaikų draugiškumas greitai pralaužė visus ledus.

Šių metų stovyklos tema buvo „Šventės“. Vaikai buvo suskirstyti į grupes – pagal amžių ir už-

SVEIKINIMAS

vysk. Pauliui Baltakiui

ŠAAT pirm. dr. Tomo Girniaus sveikinimo žodis, pasakytas rugpjūčio 30 d., Kennebunkport, Maine, vysk. Pauliui Baltakiui švenčiant 30 metų vyskupystės bei 90 metų amžiaus jubiliejų.

ŠAAT pirm. dr. Tomas Girnius ir vysk. Paulius Baltakis, OFM
Dainos Čyvienės nuotr.

Jūsų ekscelencija,

Susirinkome kartu su Jumis atšvęsti net du svarius jubiliejus: nueito gyvenimo kelio devyniasdešimtmetį ir vyskupavimo trisdešimtmetį.

Įprasta per jubiliejus išsakyti sąrašą labiausiai žinomų ir tariamai svarbiausių jubilieato pasiekimų. Nuo to įprasto kelio nukrypsiu truputį, kadangi dažnai tai, kas yra svarbiausia ir įdomiausia apie patį žmogų, geriau parodo ne labiausiai išgarsinti jo pasiekimai, o, skirtingai, detalės, kurios gali atrodyti ne tokios jau svarbios.

Ilgą eilę metų, įskaitant ir šiuos, maždaug kas dvejus metus Jūsų ekscelencija atvykdavote į Bostono Švento Petro parapiją, kur suteikdavote sutvirtinimo sakramentą mūsų jauniems paaugliams. Kad pasiruoštų tam Sakramentui, – kiekvienas kandidatas ar kandidatė privalėdavo parašyti referatą. Ir kiekvieną kartą tapdavo aišku, kad Jūs asmeniškai perskaitėte tuos referatus, nes pacituodavote kiekvieną jaunuolį vardiniai. Kiti gal sakys, jog čia ne esminė smulkmena, tačiau būtent tokios smulkmenos parodo, ar ganytojui rūpi kiekviena avelė, ar tiktai jų visų banda.

Kai kalbame apie tuos, kurie pasiekė savo pašaukimo viršūnes, įdomu palyginti, kokiais skirtingais keliais jie prie jų priėjo. Vieni, atrodo, dar būdami jauni nusibrėžia tikslą, ir gyvenimas maždaug nuosekliai vystosi to tikslo linkme. Panašu, kad bent pradžioje, Jums taip nebuvo. Dar būdamas paaugliu, vos baigęs gimnaziją, stojote į rezistenciją prieš vokiečių nacistus okupantus. To pasekmėje, patekote nacistų belaisvėn, kurie Jus tąsė priverstinius darbus dirbti ir Suomijoje, ir Norvegijoje, kol pagaliau, karui baigiantis patekote į Belgiją. Šiek tiek sudėtingesnis kelias, negu – gimnazija, seminarija, ir tapo kunigu. Lieka įdomi mįslė, kai buvote taip gyvenimo tąsomas, kada tame šurmulyje išgirdote pašaukimą? Jeigu Dievo ranka nebūtų atvedusi Jūsų į Belgijos Liuvono universitetą ir ten esantį pranciškonų vienuolyną, ar turėtumėme šiandien vyskupą Baltakį? Čia Dievui žinoti, o mums džiaugtis, kad buvo taip, kaip buvo.

Ekscelencija, Jūsų šventės proga, prašau priimkite šį sveikinimą Šiaurės Amerikos ateitininkų vardu,

Dr. Tomas P. Girnius

Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos pirmininkas

Ateitininkų namų žinios

Knygų klubas

Po vasaros atostogų knygų skaitytojų būrelis vėl renkasi Ateitininkų namuose. Visi yra kviečiami. Šį kartą bus aptariama autoriaus Jeff Shaara knyga – „To the Last Man“ (2004). Tai istorinis romanas apie Pirmąjį pasaulinį karą. Būrelis rinksis du kartus – pasirinkite jums patogų laiką: trečiadienį, rugsėjo 24 d., 10 val. r. arba ketvirtadienį, rugsėjo 25 d., 7:30 val. v. Ateitininkų namuose 1380 Castlewood Dr., Lemonte. Daugiau informacijos suteiks Dainė Quinn el. paštu: DaineQuinn@gmail.com

Ateitininkų namų jubiliejaus pokylis

Šeštadienį, spalio 4 d. Ateitininkų namai švęs 35 m. jubiliejų. 4 val. p. p. šv. Mišios ir atnaujinto kryžiaus pašventinimas, 6 val.v. – iškilminga vakarienė. Meninę programą atliks duetas „Iš Rytų šalelės“ – dalyvauja Rūta Pakštaitė-Cole ir Rimas Polikaitis. Užsisakyti vietas galite pas Pranutę Domanskiene el. paštu: Frances.Domanskis@gmail.com arba tel. 708-712-7112.

Čikagos

Daumanto-Dielininkaičio

Jaunųjų ateitininkų kuopa pradeda naujus veiklos metus

Kviečiame Čikagos apylinkių vaikus nuo 5 metų amžiaus (jau lankančius amerikiečių vaikų darželį) iki 8 skyriaus dalyvauti ateitininkų veikloje.

Vaikai turi suprasti lietuviškai ir būti katalikų tikėjimo.

Registruokitės, parašydami kuopos globėjai Laimai Aleksienei el. laiškeli:

laima.aleksa@gmail.com

Ji atsiųs jums nuorodą į registracijos anketą.

Dainaviečiai pokštavo kartu su A. Kaušpėdu

Prieš ketvirtį amžiaus prie Baltijos nusidriekusi gyva grandinė paliko neišdildomą pėdsaką dainaviečių širdyse

JOLANTA URBIETIENĖ

Kad Baltijos kelio 25-mečio proga Čikagoje bus organizuojama šventė, kurioje dalyvauti yra kviečiamas ir Lietuvių meno ansamblys „Dainava“ ir į kurią atvyksta žinomas dainininkas iš Lietuvos, „Anties“ grupės vadovas Algirdas Kaušpėdas, mes, dainaviečiai, sužinojome, regis, dar pavašarį. Tada tas planuojamas vasaros pabaigos renginys atrodė taip toli, – „Dainavos“ dar laukė įtemptos užsitęsusių sezono repeticijos, kelionė į Lietuvą, į Dainų šventę Vilniuje. Tačiau jau tuomet kiekvienas tvarkėmės savo planus taip, kad, nors ir nelabai tespėję pailsėti, vėl susibėgtumėme repeticijoms, o rugpjūčio 23-iają drauge su kitais dalyviais galėtumėme atstovauti Lietuvai ir išieivijai bei kartu su A. Kaušpėdu vėl prisiminti tai, kas ir prie Baltijos, ir čia buvo išgyventa prieš ketvirtį amžiaus...

Dabar, renginiui jau praėjus – žiupsnelis įspūdžių.

Darius Polikaitis:

Lietuvos konsulato Čikagoje surengta Baltijos kelio paminėjimo šventė man paliko gilius įspūdžius – dėl labai įvairių priežasčių. Pirmiausia, prisiminė kelias, nueitas į nepriklausomybės atstatymą. Tai buvo kelias, pagrįstas ne smurtu, o tiesos, orumo ir pasiaukojimo dvasia.

Antra, labai didžiavausi, kad konsulas pakvietė ukrainiečius dalyvauti šiame renginyje, kad Lietuva nelieka abejinga dabartinei tos šalies situacijai. Tuo parodome, jog „laisvė“ nėra tikrai gražus žodis ir kad mums rūpi daug daugiau negu tik mūsų pačių laisvė. Gal ir nekuklu taip sakyti, bet manau, kad tai yra nepaprastai kilnu – gera būti tokios tautos sūnumi!

O trečia, žinoma, nuostabi galiomybė pabendrauti su Algirdu Kaušpėdu. Manau, kad visiškai suprantama, kaip choras to laukė. Asmeniškai man buvo malonu dar ir todėl, kad mintyse sugrįžau į dienas, praleistas Lietuvoje 1989 metais, kai kartu su Algirdu bei kitais Lietuvos roko muzikantais apkeiliavome Lietuvą Roko maršu. Pirmą kartą būti Lietuvoje tokiu laiku ir su tokiais žmonėmis – didelė gyvenimo dovana! Ta kelionė nulėmė ir mano ateities kelius, nes nuo anų dienų nebegaliu gyventi be apsilankymų Lietuvoje – vis ieškau būdų kaip, nors ir trumpam, sugrįžti! Nuoširdžiai dėkoju Algirdui, kad atvyko pas mus! Jo buvimas

„Dainava“ „antiškai“? Smagu buvo ne tik žiūrovams, bet ir atlikėjams

Jono Kuprio nuotr.

visus išjudino, įkvėpė – buvo tikra šventė. Ne tik žiūrovams, bet ir chorui. Beje, chorui ypač! Nuoširdus dėkui ir konsulatui bei visiems šios šventės rengėjams už sklandų ir nuoširdų bendradarbiavimą!

Genutė Markauskas:

Dainuoti Algirdo Kaušpėdo dainas su pačiu autoriumi buvo didelė garbė. Tiek repeticijų metu, tiek per koncertą jau istoriniais tapę dainų žodžiai graudino ir kartu džiugino bei priminė tikrąjį Baltijos kelią, kuriame mūsų šeima aktyviai dalyvavo Lietuvoje. Dėkui rengėjams už puikią šventę!

Jolanta Kurpis:

Nors renginys Daley Plazoje prasidėjo beveik dvi valandas vėliau nei buvo numatyta, nors audra ir lietus bandė visų susirinkusiųjų kantrybę, kaip kontrastas dangaus pilkumai aikštėje švietė ryškiaspalvės Latvijos, Estijos, Lietuvos ir Ukrainos vėliavos ir draugiškos žmonių šypsenos. Dainuoti Baltijos kelio 25-mečio paminėjime buvo be galo smagu, kažkur dingo susikaustymas, išprausti lietaus ir suveltį vėjo gūsių dainavome visu balsu ir visa širdimi. Algirdas Kaušpėdas – puikus vedlys, kartu su choro vadovu Dariu Polikaičiu tikrai sugebėjo išjudinti mus, choristus, ir į renginį su-

sirinkusius žmones. „Bunda jau Baltija, bunda jau Baltija“, – dainavome kartu su A. Kaušpėdu, o žiūrovai, susikabinę rankomis, tarsi Baltijos jūros bangos siūbavo muzikos ritmu. Smagu buvo iš naujo išgyventi jaudinančią vienybės jausmą ir pasijusti didelės ir gražios šeimos nariu. Belaukdami renginio pradžios turėjome laiko pasidalinti prisiminimais ir pasidžiaugti, kad Lietuva jau tiek metų laisva! Prisiminėme, kaip 1989-aisiais, susikabinę rankomis, labai tikėjome, kad Baltijos šalims pavyks atkurti nepriklausomybę. Dainuodama stebėjau aplinkinius žmones, kurie atrodė tokie savi, pažįstami ir gražūs, ir džiaugiausi, kad esu lietuvė ir kad kur bebūčiau, visada jausiuosi šios nuostabios šeimos dalimi!

Rita Rašymienė:

Prisipažinsiu, Algirdas Kaušpėdas nebuvo mano mėgstamiausias Lietuvos dainininkas. Turiu seną „Anties“ plokštelę, bet nustūmiau ją į šalį ir daugiau nekreipiau dėmesio. Iki dabar. Pasirodo, reikėjo – ir anksčiau, ir dabar – ypatingai išiklausyti į jo dainų žodžių prasmę! O dainuoti su Algirdu buvo nuostabu. Nors per repeticiją gerokai sušlapome nuo tvankaus ir drėgno oro repeticijų kambaryje, o per šventę – nuo lietaus, bet visi tikrai puikiai praleidome tas valandas kartu. Gal todėl, kad buvo juntama anų laikų nuotaika, emocijos, tvyrojusios Daley Plazoje, gal dėl to, kad mūsų choro vadovas ypač buvo įsijautęs į Algirdo dainas, o gal todėl, kad pati pagaliau gerai išiklausiau į jo dainų žodžius. „Krantas“ man dar ilgai skambėjo ausyse. Žinau, kad A. Kaušpėdas buvo ir tebėra tikras Lietuvos patriotas, raginęs visus lietuvius – nesvarbu, kokiame krante jie bebūtų, – pabusti. Ir dabar labai gaila, kad nebuvau atsinešusi tos senos „Anties“ plokštelės, kad dainininkas galėtų ant jos pasirašyti...

Živilė Garnienė:

Jei prieš 25 metus man kas nors būtų pasakęs, kad teks koncertuoti su pačiu Algirdu Kaušpėdu, būčiau tik nusijuokusi. Jis tada mums visiems buvo kaip nepriklausomybės simbolis, idealas. Bet gyvenimas kartais pateikia staigmenų – po daugelio metų teko ir man su juo „pokštaut“. Tai buvo nepakartojamas jausmas. Koncertuodama mintimis ir širdimi buvau Lietuvoje, atsimindama ne tik Baltijos kelią, bet ir tą visus mus jungusį vienybės jausmą, kurio, deja, dabar kartais pasigendu.

Ramunė Kubiliūtė:

Man pasirodymas su Algirdu Kaušpėdu priminė kitą laikmetį išieivijos gyvenime, kai Darius Polikaitis su savo muzikine grupe vyko į Lietuvą ir dalyvavo Roko marše, bendravo su „Antimi“ bei kitomis Lietuvos muzikos grupėmis. Mes, šiapus Atlanto, visa tai stebėjome iš tolo, bet lyg ir dalyvavome. O „Anties“ dainos įsisunkė į Lietuvos žmonių pasąmonę, gyvenimą, kultūrą – tai man parodė dirigento Leonido Abario per šių metų Lietuvos dainų šventės repeticiją vilkimi marškinėliai su jo vadovaujamo Vilniaus Jėzuitų gimnazijos choro narių nuotraukomis ir žodžiais po jomis: „...Be ginklų ir vien tik jaunomenė!“. Nereikia nė priminti, kiek tai eilės, – visiems jos žinomos...

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Lietuvos krepšininkus Ispanijoje karštai palaiko gausus būrys krepšinio sirgalių

Lietuvos rinktinė – pasaulio čempionato aštuntfinalyje

Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė Ispanijoje vykstančiame pasaulio čempionate rugsėjo 4 d. po dramatiškos kovos 67:64 (22:24, 14:20, 19:18, 12:2) įveikė Slovėnijos krepšininkus ir tapo D grupės nugalėtoja. Iš Gran Kanarijos persikėlusį į Barseloną mūsų šalies rinktinė tęs kovą čempionato aštuntfinalyje.

Rugpjūčio 30-ąją Lietuvos rinktinė pergalingai pradėjo pasaulio krepšinio čempionatą – Lietuva 87:74 nugalėjo Meksiką. Antroje pasaulio čempionato rungtynėse Ispanijoje lietuviai 75:62 pranoko Angolos komandą. Po šių dviejų pergalių Lietuvos krepšininkai patyrė pirmąjį pralaimėjimą pasaulio čempionato D grupėje – 75:82 suklupo prieš Australijos komandą. Kelią į aštuntfinalį Lietuvos rinktinėi atvėrė triuškinanti pergalė 79:49 prieš Pietų Korėjos krepšininkus.

Lietuviai aštuntfinalyje sekmadienį žais su ketvirtąją poziciją C grupėje užėmusia Naujosios Zelandijos komanda.

Popiežius sušaukė futbolo dievus

Popiežius Pranciškus pasistengė, kad į futbolo aikštę sugražintų dievaikius. Rugsėjo 1 d. labdaringose popiežiaus suorganizuotose rungtynėse žaidė Argentinos futbolo legenda Diego Maradona ir neužmirštamas italas Roberto Baggio.

Popiežius Pranciškus yra atsidaavęs futbolo sirgalius, tačiau jis neapsilankė rungtynėse, kurias buvo galima išvysti ne tik stadione, bet didžiuosiuose ekranuose Romoje. Tiesa, jis susitiko su žaidėjais prieš rungtynes.

Idėja surengti labdaringas rungtynes kilo dar pernai, kai argentinietis Javier Zanetti susitiko su popiežiumi. Rungtynės skirtos skatinti taiką, o surinktos lėšos skiriamos vargingiems vaikams.

53 metų D. Maradona žaidė visas 90 minučių, o rungtynių puošmena tapo juo tobulas perdavimas, kurį įvarčiu pavertė R. Baggio. R. Baggio prieš įmušdamas irgi sugebėjo sukurti progą įvarčiui.

„Šiandieną susitiko dvi jėgos – Dievo ir Popiežiaus rankos, – sakė D. Maradona. – Popiežius Pranciškus yra daug daugiau nei D. Maradona. Jis tikra žvaigždė.“

Šiose rungtynėse žaidė ir ukrainietis Andrijus Ševčenko, o rungtynėms vadovavo Londono „Arsenal“ treneris Arsene Wenger. Sudėtyse buvo ir Carlos Valderrama, Diego Simeone, Alessandro del Piero bei Gianluigi Buffon. Ant suolo sėdėjo Paolo Maldini, Samuelis Eto'o bei Andrea Pirlo.

Geriausias Europos futbolininkas

Madrido „Real“ klubo portugalas Cristiano Ronaldo pirmą kartą išrinktas geriausiu Europos futbolininku. Ketvirtas kartas jam pagaliau nemelavo. Trejus metus paeiliui C. Ronaldo patekdavo į galutinį finalininkų trejetą, bet visą laiką būdavo priverstas nuryti nusivylimo piliulę, kai jį aplenkėdavo kiti.

29-erių portugalas niekuomet nemėgo pralaimėti, todėl nenuostabu, kad Monake užlipęs ant scenos jis net keliskart iš džiaugsmo sumojavo sugniaužtais kumščiais, kai UEFA prezidentas Michel Platini paskelbė geriausio Europos futbolininko rinkimų rezultatus.

„La Decima“ – dešimtąją Europos karūną – Madrido „Real“ padėjęs laimėti puolėjas buvo išrinktas geriausiu 2013–2014 m. sezono Senojo žemyno žaidėju.

Geriausią Europos sezono futbolininką rinko 54 žurnalistai – po vieną iš visų UEFA priklausančių valstybių. Už 27 balsus surinkusio C. Ronaldo nugaros liko Miuncheno „Bayern“ vartininkas Manuel Neuer (18 balsų) ir „Bayern“ puolėjas olandas Arjen Robben (9).

Kovotojas E. Valavičius atleistas

iš MMA „Bellator“

Čikagoje sportinių aukštumų siekęs ir čia nemažo pripažinimo sulaukęs kovų be taisyklių meistras Egidijaus Valavičiaus atleistas iš MMA „Bellator“ organizacijos. Šią netikėtą žinią patvirtino sportininko vadybininkas Deividas Markevičius. Jis su skaitytojais pasidalino apie atleidimo aplinkybes, praėjusias kovas ir nusivylimus.

Apie Egidijaus Valavičiaus atleidimą iš „Bellator“

Oficiali versija – pralaimėjimas pusfinalyje. Šiaip tikrai netikėta naujiena, nes Egidijus laimėjo dvi kovas, o pralaimėjo tik vieną, ir tikrai vienam iš geriausių šių metų šio svorio sportininkui – Liam McGeary, kuris dar nėra pralaimėjęs nei vienos kovos. Ir tikriausiai taps turnyro nugalėtoju ir kovos dėl „Bellator“ diržo. Šiuo metu „Bellator“ vyksta daug pasikeitimų. Atleistas ne tik prezidentas Bjorn Rebney, bet ir keletas kitų aukštas pareigas užėmusių žmonių.

Pirmas išpėjantis ženklas buvo, kai prieš kelias savaites buvo paskelbta, kad pagrindinis „matchmaker“ Sam Kaplan, kuris pasirašė su Egidijum sutartį, nepratęsė sutarties su „Bellator“. Dauguma kovotojų, kurie buvo patekę į „Bellator“ per jį, taip pat buvo atleisti. Iš viso iš šios organizacijos pašalinti 12 sportininkų.

Apie nusivylimus

Norėčiau paminėti, kad po pralaimėtos kovos, kaip ir visada, atsirado daug skeptikų. Kol laimi, visi tik liaupsina ir giria, bet jei tik pralaimi vieną kovą, tuoj su žemėmis sumaišo. Kaip nei vienas kitas kovotojas Egidijus kiekvienoje kovoje atstovauja Lietuvą. Per kiekvieną kovą galima išvysti Lietuvos trispalvę.

Nepamirškime, kai Egidijus pralaimėjo prieš Fiodorą Emelianianko, visi buvo nusivylę, bet Fiodoras tapo MMA legenda. Liam McGeary tikrai yra vie-

nas iš geriausių šiuo metu pasaulyje šio svorio kovotojų, taigi pralaimėta tikrai ne prieš bet ką. Norėčiau, kad visi gerbėjai labiau palaikytų savo kovotojus ne tik pergalėse, bet ir patyrus pralaimėjimą.

Labai retas kuris išivaizduoja, kiek laiko praleidžiama treniruotėse tam, kad išeitum į ringą. Porą mėnesių po dvi treniruotes per dieną. Ir viskas vyksta didžiausiomis pastangomis, niekas iš sporto salę neateis patinginiauti. Šiai kovai Egidijus ruošėsi Californijoje, su MMA žvaigždės Ronda Rousey komanda. Jei kas abejoja pasiruošimu, tikrai klysta. Buvo komentary, kad turbūt Egidijus neturėjo kovos plano, kas yra juokinga. Egidijus jau 14 metų profesionaliai kovoja, ir tikrai žino tai, ką daro ringe. Kad ir kokį geriausių planą turi, jei praleidi smūgi ir lūžta nosis, nelabai ką gali paskui padaryti – kvėpuoti neįmanoma, akys ašaroja, nieko aplinkui nematai.

Apie ateities planus

Nėra ko nusiminti, nes Egidijumi jau domisi kelios organizacijos. Yra porą pasiūlymų kovoti jau šiais metais. Taip kad turbūt dar iki Naujų metų išvysime Egidijų ringe. Čia tikrai ne paibaiga, ir aš visai nenustebsiu, jei netrukus ir vėl matysim Egidijų „Bellator“ ringe.

Priminsime, kad prieš nutraukdamas savo pergalių seriją (liepos 25 d. pralaimėjo britui Liamo McGeary) „Bellator“ turnyre E. Valavičius iškovojo dvi pergalės: balandį Connecticuto valstijoje vykusioje savo pirmoje „Bellator“ organizacijos kovoje E. Valavičius efektingu kelio smūgiu jau 50-ąją dvikovos sekundę nokautavo Bulgarijos sportininką Ataną Djambazovą, o birželio mėnesį trijų raundų kovoje taškais 10:9, 9:10, 10:9 nugalėjo Carlos Eduardo.

Iš Marijampolės kilęs E. Valavičius per 38-ias turėtas kovas iškovojo 27 pergalės.

Po trijų pergalių E. Valavičius (kairėje) atleistas iš MMA „Bellator“ organizacijos.

Paskutinis V. Alekno disko metimas

Virgilijus Alekna rugpjūčio 30 d. paskutinį kartą sviedė diską kaip profesionalus sportininkas. 42 metų V. Alekna Vokietijoje pranoko du varžovus, tačiau garbingai nusilenkė žiūrovams. Varžybose lietuvis toliausiai diską nukraidino trečiuoju bandymu – 61,84 metro. V. Alekna – dukart olimpinis čempionas, Pekino žaidynėse laimėjo bronzą. Jam priklauso po du pasaulio čempionato aukso ir sidabro medalius. Europos čempionate V. Alekna yra laimėjęs visų rūšių medalius.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvoje – dešiniavairiai automobiliai?

Vilnius (Susisiekimo ministerijos info) – Susisiekimo ministerija, atsižvelgdama į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo paskelbtas išvadas, Seimui pateikė siūlymus dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pakeitimo, numatant galimybę Lietuvoje registruoti dešiniavairius automobilius. Pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus motorinės transporto priemonės, pritaikytos eismui kairiaja kelio puse, mūsų šalyje neregistruojamos.

Šiuo metu Lietuvoje automobilius

„Kurk Lietuvai“ plečiasi

Vilnius (Vyriausybės info) – Nuo 2012 m. sėkmingai veikianti Jaunųjų profesionalų programa (JPP) „Kurk Lietuvai“ iki šiol skatino užsienyje mokslus baigusius jaunuolius grįžti į Lietuvą ir įgytas žinias bei patirtį panaudoti Lietuvos viešojo sektoriaus tobulinimui. Dabar prasideda atranka

su vairu dešinėje pusėje galima vairuoti laikinai – iki 90 dienų per metus, kai dešiniavairė transporto priemonė į šalį atvažiuoja užsieniečiai. Taip pat leidžiama eksploatuoti transporto priemones, kurios Lietuvoje buvo įregistruotos iki 1993 m. gegužės 1 d. (istorinės motorinės transporto priemonės ir specialioms darbo funkcijoms atlikti skirtos motorinės transporto priemonės).

Dešiniavairių automobilių techninė apžiūra galės būti atliekama pakeitus Saugaus eismo automobilių keliais įstatymą ir kitus teisės aktus.

limybės dalyvauti projekte varžosi apie 150 jaunuolių, 20 iš jų metus dirba viešajame sektoriuje pritaikydami įgytas žinias. Programos sėkmė paskatino plėsti „Kurk Lietuvai“ į šalies regionus. Šešiolika programos dalyvių rudenį poromis pasklis po skirtingus Lietuvos miestus ir miestelius, kuriuose po penkis mėnesius dirbs skirtingose savivaldybėse ir spres savivaldybėms aktualius konkurencingumo, verslumo, investicinės aplinkos ir įvairių gerinimo klausimus.

Tikimasi, kad rudenį startuosiantis projektas bus ne mažiau sėkmingas nei trečiąją laidą neseniai išleidusi nacionalinė „Kurk Lietuvai“ programa. Pageidaujantys dalyvauti projekte gyvenimo aprašymą ir laišką su konkrečiais pasiūlymais Lietuvos miestams gali siųsti iki rugsėjo 14 d. el. paštu ruta@kurklit.lt. Daugiau informacijos apie programą ir dalyvavimo sąlygas – tel.: +370 5 219 4313 Vilniuje.

į „Kurk Lietuvai“ regionų programą: projektas plečiasi į Lietuvos savivaldybes, o dalyvauti projekte galės ir Lietuvos universitetų absolventai.

JPP „Kurk Lietuvai“ tikslas – „įdarbinti“ jaunimo žinias, siekiant didesnio konkurencingumo, skatinant verslumą, gerinant investicinę aplinką ir šalis įvairiai. Kiekvienais metais dėl ga-

venimo trukmę, vidutinę ir numatomą išsilavinimo trukmę bei bendrąją nacionalinį produktą vienam gyventojui. Indekso sudarytojų vertinimu, lyginant su 2013 m. vidutinė išsilavinimo trukmė Lietuvoje išaugo beveik 2 metais, numatoma išsilavinimo trukmė – beveik metais. Numatoma gyvenimo trukmė išliko nepakitusi.

Lyginant išsilavinimo rodiklius Lietuva labai nedaug atsilieka nuo pirmosiose vietose esančių valstybių, tačiau pagal numatomą gyvenimo trukmę, kuri Lietuvoje siekia 72,1 metus, atsiliekama ne tik nuo geriausiai įvertintų šalių, bet ir nuo geriau įvertintų Centrinės ir Rytų Europos regiono valstybių. Pavyzdžiui, Estijoje vidutinė gyvenimo trukmė siekia 74,4 metus, Čekijoje – 77,7, Slovėnijoje – 79,6, o pirmaujančiose šalyse – net 81–83 metus. Galima spėti, kad didžiausios įtakos šiam rodikliui turi socialinės problemos bei aukštas savijudybių skaičius.

Lietuva pakilo socialinės raidos indekse

Vilnius (investlithuania.com) – Jungtinių Tautų organizacijos (JTO) paskelbtoje ataskaitoje „Human Development Report 2014“ skaičiuojamame Žmogaus socialinės raidos indekse Lietuva pakilo į 35 vietą iš 187 valstybių. Tai – geriausias rezultatas Lietuvos istorijoje. Nuo 2013 m. Lietuva pakilo per 6 vietas, o nuo 2010 m. – iš plataus „išsivysčių valstybių“ rato žengė į 49 labiausiai išsivysčių šalių planetoje klubą.

35 vieta Lietuva dalinasi su kaimynine Lenkija. Indekso sudarytojų vertinimu, Lietuva užima 4-ąją vietą Centrinės ir Rytų Europos regione ir nusileidžia tik Slovėnijai (25 vieta), Čekijai (28 vieta) bei Estijai (33 vieta). Latvija užima 48 vietą, Rusija – 57 vietą. JTO vertinimu Žmogaus socialinės raidos požiūriu pirmauja Norvegija, Australija ir Šveicarija, o prastiausiai įvertintas Nigeris.

Žmogaus socialinės raidos indeksas sudaromas vertinant vidutinę gy-

Japonai Šiauriam siūlo deginti atliekas

Šiauliai (ELTA) – Šiaulių miesto savivaldybėje lankęsi verslininkai iš Japonijos, Aomori prefektūros, tarpininkaujant Lietuvos nacionalinio verslo konfederacijai siūlė Šiauriam naują atliekų deginimo technologiją, kuri esą mažiau teršia aplinką, yra nauja ir vienintelė.

Pasak svečių, „kito tokio dalyko pa-

saulėje nėra“, o Japonijoje ši technologija pradėta naudoti prieš 5 metus. Tai esą labai patogu, nes šiukšlių nebereikia rūšiuoti.

1000 laipsnių temperatūrą pasiekiantis įrenginys turi atliekų džiūvimo ir anglinimo zonas. Per parą gali sudeginti nuo 15 iki 20 tūkst. tonų atliekų.

Sustabdytas „Mistral“ laivo perdavimas Rusijai

Paryžius („Draugo“ info) – Prancūzija iki lapkričio išaldė pirmojo iš dviejų „Mistral“ klasės jūrų desanto laivų pristatymą Rusijai, kai kilus krizei Ukrainoje sulaukė griežtos savo sąjungininkių kritikos.

Pagal 2011 metais pasirašytą 1,2 mlrd. dolerių vertės sutartį Prancūzija turi parduoti Rusijai du „Mistral“ klasės jūrų desanto laivus. Pirmąjį laivą Rusija turėtų gauti šių metų spalį arba lapkritį, antrąjį – 2015 metais.

Prancūzijos vadovai, nepaisydami daugelio valstybių neigiamos reakcijos, atsisakė nutraukti sutartį, kuri laikomas labai svarbia šaliai, varginamai ekonomikos sąstingio ir rekordinio darbo.

„Respublikos prezidentas paskelbė, jog nepaisant paliaubų tikimybės, šiuo metu nėra tinkamų sąlygų, kad Prancūzija galėtų pristatyti pirmąjį karo laivą“, – pranešė Prezidento Francois Hollande biuras svarbaus NATO viršūnių susitikimo Wales išvakarėse.

Prancūzija sulaukė didžiulio spaudimo sustabdyti šios sutarties vykdymą. JAV prezidentas Barack Obama išreiškė „susirūpinimą“ dėl sutarto laivų pardavimo Rusijai. Didžiosios Britanijos vyriausybės vadovas David Cameron pareiškė, kad jo šalyje „būtų neįsivaizduojamas tokio užsakymo, kokį turi Prancūzija, vykdymas“.

Washingtonas išsakė susirūpinimą dėl „Mistral“ pardavimo Rusijai, o kiek vėliau Valstybės departamento Jennifer Psaki pasveikino Paryžiaus žingsnį sustabdyti sutarties vykdymą. Baltijos šalys taip pat sveikino Paryžiaus sprendimą.

Lietuvos diplomatinės vadovas Linas Linkevičius pažymi, kad nors ir negalutinis, prancūzų sprendimas sustabdyti pirmojo „Mistral“ laivo perdavimą Rusijai yra ilgai lauktas ir teisingas.

Rusija ir toliau tikisi gauti iš Prancūzijos „Mistral“ laivą, todėl pasisten- gė sumenkinti šio sprendimo svarbą.

Australija neparduos urano Rusijai

Kanbera (BNS) – Australija rugsėjo 3 dieną uždraudė parduoti uraną Rusijai dėl jos veiksmų Ukrainos atžvilgiu, taip pat paskelbė, jog įkurs savo ambasadą Kijeve ir galbūt pasiūlys karinę pagalbą.

Šis premjero Tony Abbott pranešimas buvo paskelbtas praėjus vos kelioms dienoms po to, kai Kanbera pareiškė sugriežtinti sankcijas Maskvai, kad jos atitiktų taikomas Europos Sąjungos (ES).

„Australija neturi jokių ketinimų parduoti uraną šaliai, kuri taip akivaizdžiai pažeidinėja tarptautinę teisę, kaip šiuo metu daro Rusija“, – aiškino vyriausybės vadovas.

T. Abbott pridūrė, kad vyriausybė taip pat svarsto galimybes trumpuoju laikotarpiu suteikti Ukrainai humanitarinę ir „neletalinę karinę pagalbą“.

„Australija ir Ukraina geografiškai yra tolimos, tačiau suartėjome atsakydami į žiaurią MH17 tragediją, per kurią Rusijos remiamų sukilėlių buvo nužudyta australų“, – sakė T. Abbott, turėdamas omenyje liepą įvykusią katastrofą, kai virš rytų Ukrainos buvo numuštas oro bendrovės „Malaysia Airlines“ keleivinis lėktuvas.

Premjeras pažadėjo, kad Australija taip pat atidarys savo ambasadą Kijeve.

ES diplomatijos vadovė prabilo V. Putino žodžiais

Briuselis („Draugo“ info) – Europos Sąjungos (ES) diplomatijos vadovė neseniai paskirta italė Federica Mogherini užlipo ant greblio, kurio labai vengė pastarosiomis dienomis.

Susitikime su Europos Parlamento nariais ji išreiškė pareiškimą, atitinkantį Vladimiro Putino žodyną dėl Malaizijos oro linijų reiso MH17 numušimo. Ji, kaip ir Putinas „Boeing“ numušimą pavadino „nelaimingu atsitiki-

kimu“.

Italijos politikė, kandidatavusi į šį ES postą, labiausiai buvo kritikuojama už proputinis pasisakyti. Rinkimuose didžiausią nepasitenkinimą ja išsakė Lenkijos ir Lietuvos delegacijos. Protestuodama prieš jos paskyrimą, prezidentė Dalia Grybauskaitė susilaikė per balsavimą dėl F. Mogherini kandidatūros.

ITAR-TASS susigrąžino senąjį pavadinimą

Maskva (ELTA) – Rusijos naujienu agentūra ITAR-TASS po 22 metų susigrąžino senąjį savo sovietinių laikų pavadinimą TASS.

Prie senojo pavadinimo grįžtama dėl to, kad jis esą žinomas pasaulyje ir atpažįstamas, agentūrai minint 110-ąsias įkūrimo metines, Maskvoje sakė jos generalinis direktorius Sergejus Michailovas.

TASS vadovavo sovietinių respublikų naujienu agentūrų darbu, taip pat turėjo išskirtinę teisę rinkti ir platinti informaciją už Sovietų Sąjungos ribų bei teisę platinti užsienio ir Sąjungos informaciją SSRS ribose.

1991-aisiais žlugus Sovietų Sąjungai, TASS pagrindu buvo įsteigta Rusijos informacinė telegramų agentūra ITAR-TASS.

„Tolimi aidai“ pirmą kartą koncertuos Čikagoje

Rugsėjo 13 d. Los Angeles vyrų oktetas „Tolimi aidai“ Jaunimo centro didžiojoje salėje rengia labdaros koncertą, kurio pelnas bus skirtas Čikagos lituanistinei mokyklai paremti. Tai graži prieš keturis metus įsikūrusio okteto dovana jauniems lietuviams. Oktetas jau yra surengęs ne vieną koncertą ir susilaukęs gražių muzikos mėgėjų įvertinimo. Pakalbino okteto dalyvį ir vadovą **Liną Polikaitį**.

– Jūsų okteto susikūrimo istorija prasidėjo ne taip seniai. Papasakokite, kodėl ir kada susibūrėte į šį kolektyvą?

– 2010 metų gegužį keletas Los Angeles draugų nusprendė suburti naują vyrų dainininkų grupę. Greitai būrys išaugo į okteta. Trejus metus mūsų grupės sudėtis nesikeitė. Tačiau praėjusiais metais vienas mūsų okteto narių – muzikas Viktoras Ralys – dėl susidariusių aplinkybių paliko mūsų grupę. Laimei, netrukus prie mūsų prisijungė labai talentingas, jaunas, energingas dainininkas ir muzikas Kęstutis Daugirdas.

– Kodėl pasirinkote oktetai „Tolimų aidų“ pavadinimą?

– Grupė pasivadino pagal brangaus poeto Bernardo Brazdžionio eilėraštį „Tolimas aidas“.

– Ar visi Jūsų okteto nariai turi muzikinį išsilavinimą?

– Kęstutis Daugirdas baigė choro pedagogiką University of Illinois ir kino muzikos kompoziciją Berklee College of Music; Aleksas Vilkas studijavo dainavimą ir muzikos verslą California State University, Northridge; Erikas Petraitis yra išleidęs keletą kompaktinių plokštelių, kuriose girdima ir Amerikos liaudies, ir šalies roko įtaka (sceninis pavadinimas „Alias Means“); Stepas Puodžiūnas 1987–1998 metais vadovavo Čikagos orkestrui „Gintaras“. Visi okteto nariai nuo pat mažens yra dideli lietuvių dainos mylėtojai.

– Kaip renkatės repertuarą ir ar dažnai koncertuojate?

– Kiekvienas grupės narys gali siūlyti naujas dainas, ir bendru susitarimu nusprendžiame, kurios dainos tinkamos. Tačiau galutinis sprendimas priklauso Kęstučiui Daugirdui, nes jis aranžuoja visas mūsų naujas dainas. Dainuojame ne tik tradicines lietuviškas liaudies dainas. Mūsų repertuare yra ir pop dainų, ir taip vadinamų „kirpyklos“ stiliaus („barbershop“), ir „Doo-Wop“ dainų.

Kasmet surengiame bent šešis koncertus. Neseniai koncertavome Hartford, Boston, Detroit ir Washington, DC. Labai laukiame koncerto Čikagoje!

– Ar turite savo akompaniatorių, ar dainas dažniausiai atliekate „a cappella“?

– Visas dainas ir giesmes atliekame „a cappella“. Atliekame visus dainų ritmus ir akordus balsais. O jeigu prireiktų akompanatoriaus, turime savo gretose muzikantų!

– Pastaruoju metu Jus dažnai koncertuojate. Kaip surandate laiko kelionėms?

– Nuo grupės susibūrimo dienų visi svajojome pasirodyti ne tik Los Angeles lietuviams, bet ir tautiečiams, gyvenantiems kituose miestuose bei kraštuose. Norėjome pasidalinti savo dainomis su visa lietuvių visuomene. Ypač džiaugiamės, kad galime daina pradžiuginti atvykusius mūsų paklaustyti žiūrovus. Žinoma, gana sudėtinga suderinti mūsų aštuonių atlikėjų kelionių kalendorių, bet stengiamės.

– Kas Jus, gyvenančius JAV, skatina gręžtis į Lietuvą, dalyvauti lietuviškoje veikloje?

– Visi dainininkai yra antros ar trečios kartos Amerikoje gimę lietuviai, kurie tėvų ir senelių dėka jau nuo pat mažens pamilo lietuvišką dainą. Visi okteto nariai buvo išauklėti šeimose, kurios di-

džiavosi savo lietuviškomis šaknimis ir išlaikė lietuvių kalbą ir kultūrą. Nuo mažens visi aktyviai dalyvavo savo miestų Lietuvių Bendruomenėse – penki Los Angeles, du Čikagoje ir vienas Detroit.

– Škart koncertuojate norėdami paremti Čikagos lituanistinę mokyklą. Ar, Jūsų nuomone, šiais kompiuterių laikais neatgyveno tokios mokyklos? Ar jos reikalingos?

– Taip, labai reikalingos! Technologija suteikia daug galimybių, bet tuo pačiu kelia pavojų. Kartais, technologijos nuvertina tikrą, asmeninį bendravimą. Vienintelis būdas išlaikyti lietuvių svetur – tai parodyti jaunam žmogui, kad egzistuoja gyva bendruomenė, kurioje bendrauti padeda ir lietuvių kalba. Lietuviškos mokyklos suteikia progą jaunuoliui pamatyti, kad aplink yra kitų žmonių, tokių pat kaip jis – ne tik kažkur „Facebook“ paskyroje, bet ir čia, gretimame suole.

– Ką okteto vyrai veikia laisvalaikį?

– Grupės nariai turi skirtingus užsiėmimus. Auginame jaunas šeimas, aktyviai dalyvaujame Los Angeles Lietuvių Bendruomenės veikloje – esame skautai, ateitininkai, tautinių šokių ir dainų grupių vadovai ir dalyviai.

Taipogi, esame užsiėmę darbais, kurie nieko bendro su lietuvių ne turi. Pvz., dirbame darbą pagal įgytas specialybes, kuriame muziką, remiame savo šeimų sportinius bei visuomeninius įsipareigojimus.

– Ko labiausiai bijote eidami į sceną?

– Mes drąsiai žengiame į sceną ir nieko nebijome. (Juokiasi).

– Sakoma, kad ten, kur baigiasi žodžiai – prasideda muzika. Kas Jums yra muzika? Kaip ji atsirado Jūsų gyvenime?

– Muzika yra kvietimas atsiverti, dalintis tuo vidiniu pasauliu, kuris priklauso tik tau. Tuo pačiu metu ir duodi, ir gauni. Tikrai dainuoti – tai džiaugtis ne tik savuoju, bet ir kitų balsais, džiaugtis ta akimirka, kai esame kartu.

Užaugome klausydami ir dainuodami lietuviš-

kas dainas namuose, lietuviškose stovyklose, tautinių dainų ir šokių grupių repeticijose, lituanistinėse mokyklose. Per muziką galime išreikšti save, galime sužadinti kitų žmonių širdis ir protus.

– Kokios muzikos klausotės laisvalaikiu ir ką manote apie klasikinę ir populiarią muziką santykiu?

– Mums patinka klausytis įvairių žanrų muziką. Jeigu klasikinė muzika kažkada nebūtų buvusi populiari, šiandien mes jos nežinotume. Kiekvienas kūrinys, kuris šimtmečių bėgyje nedingo, turi savyje kažką universalų.

– Ką atsakytumėte į teiginį „grožis išgelbės pasaulį“? Ar muzika gali tapti universalia susišnekėjimo kalba?

– Grožis gyvenime suteikia mums norą gyventi ir klestėti bet kokiomis aplinkybėmis. Grožio pažintis reikalauja tam tikro kuklumo; grožis tave veikia, nori tu to ar ne. Jis taip pat reikalauja atvirumo.

Muzika yra globali. Ji veikia kiekvieną iš mūsų, nes ji yra gražiausia ir paprasčiausia išraiškos forma. Kartais žodžiais sunku išreikšti mintį. Muzika padeda mums artimiau ir aiškiau suprasti vieni kitus.

– Kuo nustebinsite čikagiečius?

– (Į šį klausimą atsakė Kęstutis Daugirdas): Gal čikagiečiai nustebės, kad ne vien tik Čikaga viena egzistuoja? (juokiasi). Juokauju. Čikagoje užaugau...

Į šį klausimą sunku atsakyti. Jeigu mes pasakysime, jūs parašysite, tai žiūrovai jau nebustebės! Čia yra didelė paslaptis (juokiasi).

Dėkoju už pokalbį, o muzikos mylėtojams primenu, kad savo dalyvavimu paremsite Čikagos lituanistinę mokyklą.

Po koncerto galėsite pabendrauti su dainininkais, veiks nemokamas baras ir bus galima paskanauti „Bravo“ užkandžių. Bilietus galima įsigyti „Old Vilnius Café“ ir „Lithuanian Plaza Bakery & Deli“ arba užsisakyti tel. 708-369-8324 (Antanas). Koncerto-vakaronės pradžia 6 val. v.

Kalbino Laima Apanavičienė

Remkime
Draugo fondą
WWW.
draugofondas.org

Saujelė lietuvių iš DP stovyklų atsigabeno PLB principus ir diasporos vaizduotę. Nuostabu tai, kad organizuotos veiklos žingsniai buvo padaryti dar nenulipus nuo laivo denio. Ilgos kelionės per vandenynus savaitės leido įsteigti *Lietuvių draugiją*, išsirinkti laikinąjį Komitetą ir pirmininką – agronomą dr. A. Butkų. Netrukus Pahiatuos imigrantų stovykloje įvyko visuotinis lietuvių susirinkimas ir buvo išrinkta nuolatinė Lietuvių draugijos valdyba. 1951 m. draugija buvo perorganizuota į Naujosios Zelandijos lietuvių bendruomenę, kuri tapo aktyvia PLB nare ir išgyveno iki šių dienų⁴³⁹.

Mažytė lietuvių kolonija veikė pakankamai nuosekliai, laikydamaosi tos tautinės krypties, kuri buvo skelbiama Lietuvių Chartos. 1952 m. pradėjo veikti lituanistinė mokykla Oklande. Suorganizuota lietuviškų knygų biblioteka, pradėtas leisti laikraštėlis *Naujosios Zelandijos lietuviai*. Yra likusios užuominos, kad buvo stengiamasi fiksuoti lietuviškos veiklos įvykius ir rašoma lietuvių kolonijos kronika. Gal kada nors ji bus atversta ir panaudota šio lietuvių pasaulio istorijos pasakojimui.

Kaip ir Australijos valdžia čionykštė administracija sudarė sutartis su naujaisiais imigrantais dėl dviejų metų darbų. Po to lietuviai ir kiti imigrantai jau turėjo laisvas rankas tolimesniai gyvenimui pasirinkti. Yra žinoma, kad ilgainiui jie susitelkė Auscklande (maždaug pusė visų atvykėlių iš Lietuvos), Velingtone, Krisčerče, Dunedine ir jų apylinkėse. Nežinia, kaip likimas lėmė rasti darbo, kurtis žemės ūkyje ar imtis verslų. Čia atminties šešėliai prašosi tyrinėtojų dėmesio.

Mažytė ir organizuota kolonija turėjo labai aiškiai nustatytas veiklos kryptis. Buvo jaučiamas solidarumas su kitais Baltijos kraštų emigrantais – Oklande nuolat veikė Baltų klubas. Buvo stengiamasi vienyti ir su artimiausių salų kaimynais – australais lietuviais. Vienu metu Naujojoje Zelandijoje studijavę lietuviai buvo sukūrę Australijos lietuvių studentų są-

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

148

Kovo 11 d. viešasis koncertas Melbourne, Federation Square

jungos skyrių. Visiškai natūralu, kad mažesni masteliai ir kuklesnis aktyvių diasporos gyvenimo dalyvių skaičius reikalavo didesnio bendradarbiavimo.

Nors kolonijos kasdienybė neturi savo rašytinių liudijimų, tačiau atskirais momentais politinė lietuvių veikla blykstelėdavo visu ryškumu. Naujosios Zelandijos valdžiai kaip ir australams 1974 m. nusprendus pasiduoti sovietų intrigai ir pripažinti Baltijos šalių prijungimo teisėtumą, čia kilo triukšmas. Laiškai, peticijos, bandymai nušviesti pavergtų šalių dramą vietinėje spaudoje – visa tai buvo panašu Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje. Tik pasekmės skyrėsi. Čia valdžia, atrodė, neišgirdo pavergtųjų graudavimo ir nesugebėjo pakeisti savo tarptautinio kurso.

Permatomas kolonijos trapumas, jos toliai ir santykinė izoliacija sunkino lietuvių veiklos sąlygas. Nemažai jų per kelis dešimtmečius vėl kėlė bu-

res ir pasuko link Australijos, JAV, Kanados, bet tie, kurie ryžosi likti amžinai, neužmiršo savo kulties, išpaireigojimų ir protėvių krašto.

8. Lietuviai Sovietų Sąjungoje 1940–1990 m.: tarp tremties ir karjeros

Dėl vieno dalyko negausūs lietuvių diasporos Rytuose tyrinėtojai tikriausiai sutartų:

*Bekraštėse Rusijos platybėse išsibarstę lietuviai, nublokšti tenai dažno tragiško likimo vingių, labai skiriasi ne tik nuo tautos daugumos, bet ir nuo lietuvių bendruomenių natūraliai susiformavusių Vakaruose.*⁴⁴⁰

Sudėtingiausia juos identifikuoti lietuvių pasaulio arba diasporos istorijos plotmėje. Didesni neaiškumai ir susikalbėjimo stygius greičiausiai išryškėtų interpretuojant svarbiausias aplinkybes, kurios lėmė lietuvių diasporos Rusijoje kitoniškumą, savivoką, šios didžiulės lietuvių pasaulio erdvės vietą tautos vaizduotėje ir atmintyje. Rusijos imperija ir jos palikuonis Sovietų Sąjunga ilgus dešimtmečius šeiminkavo Lietuvoje ir bandė daryti įtaką lietuvių tautos erdvėlaikio pojūčiams. Imperiniuose centruose, pradant nuo Jekaterinos II dvaro ir baigiant sovietinio Kremliaus interesams atstovaujanciais rašytojais, buvo kuriami užkariautų kraštų istoriniai pasakojimai. Juose įvairaus

laipsnio kompromisai su įrodymais praeities faktais buvo naudojami tam, kad pavergtiems lietuviams būtų įdiegta, kas jų istorijoje buvo sava ir kas svetimta, kur jų namai ir kas jų šeimnininkai, kur jų tėvynės ribos, kur veikia gerieji ir kur *blogieji* herojai. Sovietų indoktrinuotoje lietuvių kolektyvinėje atmintyje Rusija nuo Lietuvos turėjo skirtis, kaip skiriasi *mažoji gimtinė* ir *didžioji tėvynė*.

Tas sovietų okupuotos Lietuvos erdvėlaikis buvo ribojamas labai prieštarų dalykų. Sovietų Sąjungoje nebuvo įmanoma išvaizduoti, kad lietuviai socializmo šalyje gali būti suprantami kaip emigrantai, išeiviai, naujakuriai svetimoje žemėje. Buvo diegiama mintis, kad jie yra formalūs bendrapiliečiai ir teisėti šeimnininkai, kartu su visu įvairiaspalviu tautų margumynu kuriantys komunizmo rytojų. Sovietų pasakojimas be dvejonų caro Rusijos praeitį įvardino *tautų kalėjimu*, formaliai priešpriešindamas savo konstruojamą *tautų rojaus* vaizdinį. Tu pat metu masinės deportacijos į Sibirą buvo neabejotina ir nenuneigiama bausmė socialiai ir etniškai netinkamiems lietuviams. Oficialioje pasakojimo fabuloje *didžioji darbo žmonių tėvynė* virsdavo prievartinio trėmimo į laukinius Sibiro miškus ir tundras priedanga.

Iki 1940 m. sovietų invazijos ir Baltijos šalių okupacijos Sovietų Sąjungoje trijų nelaimėlių atstovai buvo gerokai išnaikinti. *Didžiojo teroro* 1937 metais aukomis tapo tie latvių, lietuvių, estų komunistai, kurie tikėjo kairiaisiais idealais, buvo padarę karjeras sovietų Komunistų partijos, administracijos ir represinio aparato bei kariuomenės hierarchijose. Net okupacinio režimo talkininkai 1940–1941 m. buvo daugiausiai rekrutuojami iš rusų. Ne veltui net lietuvių komunistų sluoksniuose sklاندė juodo humoro frazės, kad terorą pavyko išgyventi tik tiems komunistams, kurie prieš karą sėdėjo Lietuvos kalėjimuose.

Didesni būriai Sovietų Sąjungos lietuvių buvo išsibarstę pramoniniuose miestuose, susimaišę į vieną internacionalaus proletariato masę ir labai asimiliuoti. Tokie užkampiuose pasislėpę ankstesnių lietuvių tremtinių palikuonių kaimai kaip Čiornaja Padina vis dar gyvavo. Apskritai sovietų okupacijos išvakarėse keliasdešimt tūkstančių lietuvių nebuvo tautiškai organizuoti, išgyveno visus Stalino valdžios terorizuojamos visuomenės vargus.

Po Molotovo-Ribentropo pakto 1939 m. rugpjūčio 23 d. gimusiai savanauddžių agresorių sąjungai byrant, sovietai griebėsi lietuvių sukretusių veiksmų: 1941 m. birželio 15 dieną 30 000 tremtinių negailingai buvo išgabenti gyvulių vagonais į Sibirą. Kam apsiverstų liežuvį pavadinti juos Sovietų Sąjungos lietuviais? Kaip ir tuos tūkstančius žmonių, kurie buvo mariniami sovietų koncentracijos stovyklose karo metu ir jau po jo? Nors neutralius skaičius mėgstantiems gali būti visai nesunku pasakyti, kad sovietų deportacijų politika per savaitę padvigubino lietuvių skaičius Rusijos gilumoje.

439. Stravinskienė, Vitalija. *Pasaulio lietuvių bendruomenė 1949–2003*, p. 292.

440. Ten pat, p. 312.

12-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

Nekilnojamas turtas
—
Įmonių ir komercinė teisė
—
Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje
—
Atstovavimas teismuose

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika Teisininkas (312) 938-4909 asiudika@boodlaw.com	Audra P. Karalius Advokate (312) 219-8540 akaralius@boodlaw.com	A. Rimas Domanskis Advokatas (312) 540-1075 domanskis@boodlaw.com	Dainius R. Dumbrys Advokatas (312) 938-4905 ddumbrys@boodlaw.com
---	--	--	---

353 N. Clark Street
Suite 1800
Chicago, IL 60654
Fax: (312) 540-1162
www.boodlaw.com

MUTUAL FEDERAL BANK

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

**Apsilankykite
„DRAUGO“**

internetinėje svetainėje
www.draugas.org

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbotvietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Florida, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

LOT **Lufthansa** **SAS** **FINNAIR** **KLM**

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruo-
šos darbininkėms.

Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.

Kreiptis:
ALL CARE

Employment Agency
Tel. 773-736-7900

„Draugo“ prenumeratoriai gali
skaityti „Draugą“
internete be jokio papildomo
mokesčio. Pageidaujantys
turėtų parašyti apie tai
administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

**SKAITYKITE „DRAUGĄ“
GREIČIAU!**

Siūlome pigiausių skrydžių visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2014 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Speciali kelionė į Dainų ir Šokių šventę Lietuvoje 2014 m. 6/27 – 7/7

Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

Apsilankykite „Draugo“ tinklalapyje

www.draugas.org

5	3	4	6	8	1	7	2	9
6	2	7	3	5	9	1	8	4
8	1	9	7	4	2	5	6	3
9	8	6	2	7	5	4	3	1
1	4	3	9	6	8	2	7	5
2	7	5	1	3	4	8	9	6
4	6	1	8	2	3	9	5	7
3	9	2	5	1	7	6	4	8
7	5	8	4	9	6	3	1	2

9 + 6 + 7 = 22

9	6	4	5	8	7	2	3	1
3	2	8	9	4	1	7	5	6
7	5	1	3	2	6	4	9	8
4	3	2	6	7	8	9	1	5
1	8	9	4	5	3	6	2	7
5	7	6	2	1	9	8	4	3
8	4	7	1	9	5	3	6	2
6	9	5	8	3	2	1	7	4
2	1	3	7	6	4	5	8	9

1 + 9 + 4 = 14

„Draugo“ sudoku Nr. 83

atsakymus atsiuntė:

- Danguolė Mackevičienė, Palos Hills, IL
- Vilma Smilgienė, Denver, CO
- Deividas Sruoga, Sunny Hills, FL
- Ažuolas Kirka, Wheaton, IL

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.
Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:
„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589
arba el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

„Pro Felikso dureles“

Pirmosios dvi Dovilės Užbalytės-Zduoba naujos knygelės vaikams „Pro Felikso dureles“ siuntos buvo išpirtos kaip mat! Ir štai į „Draugo“ knygynėlį iš tolimosios Australijos atkeliavo dar vienas siuntinys. Gražiai dailininkės Ados Sutkuvienės iliustruotoje knygutėje lietuvių kalba pasakojami devynmetės Rimos ir jos šuns Felikso nuotykių pilnoje paslapčių šalyje, tarp kalbančių gėlių ir gyvūnų.

Knygos kaina – 10 dol. (IL pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.).
Teiraukitės tel. 773-585-9500.

ĮVAIRŪS

- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 773-940-5264.**
- Moteris ieško senelių priežiūros darbo. Vairuoja, kalba lietuviškai, angliškai, rusiškai, lenkiškai. **Tel. 773-387-7232.**
- Dirbanti, rami, pagyvenusi moteris ieško išsinuomoti kambarį pietiniuose Čikagos rajonuose. **Tel. 708-789-3377,** palikti žinutę.
- Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių ar rusų šeimoje. Geros rekomendacijos. **Tel. 630-863-1168.**
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai. **Tel. 773-615-5235.**
- Moteris ieško senelių priežiūros darbo dienomis, naktimis arba su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, vairuoja. **Tel. 708-955-3690.**
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir anglų kalba, geros rekomendacijos. **Tel. 773-329-9918.**
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo. 11 metų darbo patirtis, vairuoja, turi dokumentus. **Tel. 773-816-6947.**

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

REAL ESTATE

Svajonate apie namo ar buto pirkimą saulėje Floridoje?
O galbūt planuojate parduoti? Nekilnojamo turto nuoma, pirkimas ir pardavimas St. Pete Beach, Clearwater, Sarasota, Tampa Bay ir aplink.
Raimonda Misiunas Realtor®
Keller Williams Realty
Mob. tel.: (773) 896-7370 r.misiunas@kw.com

FIRST RATE REAL ESTATE

4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

Patirtis – daugiau nei 25-eri metai

Trumpiems apsisojimams
išnuomojamas butas Vilniaus centre. Dėl informacijos skambinti Indrei,
tel.: (630) 243-6435

DĖMESIO!
Perku miškus, žemes Lietuvoje. Gali būti nepilnai sutvarkyta nuosavybė, o už suteiktą informaciją – atsilygin-siu. **Tel. 630-340-9604**

ATLANTIC Express Corp.

Siuntinių priėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Galos Caves 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-989-7701
Extreme Exterior 5740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 617-671-1155
Blomard 360 Townline Rd. Mundoean, IL 60660 Tel: 847-566-0676
Smilga 2819 83rd St. Darien, IL 60551 Tel: 630-427-0929
Excel Insurance 5130 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
Atlantic Express Chicago 2119 W. 71 St., Chicago, IL 60620 Tel: 773-434-7819

Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Pook Hills, IL 60468 Tel: 708-599-0986
Kunigaikščių Užiega 6312 S. Harlem Ave, Sunnyside, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Rita 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers 1188 R.S. State St., Joliet, IL 60438 Tel: 630-767-0300
Euro Dell 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-168-1290
Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

RENGINIŲ KALENDORIUS

Rugsėjis

Rytų pakrantė

Rugsėjo 10 d., trečiadienį: LR gen. konsulate New Yorke (420 Fifth Ave, Third Floor, NY, NY 10018) LR gen. konsulas New Yorke kviečia į susitikimą-diskusiją „Rusijos invazija į Ukrainą ir galimos grėsmės Lietuvai. Ar Lietuva pasiruošusi?“ Pradžią 6:30 val. v. Dalyvaus LR ambasadorius JAV Ž. Pavilionis ir jaunosios kartos Lietuvos politikos žinovai. Vyks ekspedicijos Lietuva – Ukraina'14 „BROLIAI“ pristatymas. Apie dalyvavimą renginyje prašome pranešti iš anksto el. paštu: Arunas.Tirkliunas@urm.lt

Rugsėjo 13 d., šeštadienį: 2 val. p. p. Nashua Community College (Nashua, NH) koncertuos baritonai Jonas Sakalauskas, Eugenijus Chrebtovas ir tenoras Tomas Pavilionis. Įėjimas nemokamas, bet bilietas būtinas. Skambinti Margaret tel. 603-882-3007 arba rašyti el. paštu: labas.nashua@gmail.com

Rugsėjo 14 d., sekmadienį: 10:30 val. r. Šv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčioje, New Britain, bus atnašaujamos šv. Mišios už a. a. Mykolą Zelenc, Lietuvos garbės konsulą Ukrainoje, kuris ten buvo žiauriai nužudytas. Klebonas kun. Burkauskas į Mišias pakvietė ukrainiečių bendruomenę.

Rugsėjo 18 d., ketvirtadienį: 7 val. v., Šv. Petro bažnyčioje, 619 Lexington Ave., New York – solistės Juditos Leitaitės ir pianistės Rūtos Mikelaitytės-Kašubienės koncertas. Koncerto programoje – Edvard Grieg, Maurice Ravel, Gabriel Faure, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, Anatolijaus Šenderovo, John Williams bei kitų autorių kūriniai.

Rugsėjo 21 d., sekmadienį: Švento Petro lietuvių parapija (South Boston, MA) švęs savo 110 metų jubiliejų su iškilmingomis šv. Mišiomis 10 val. r. Po Mišių parapijos salėje – iškilmingi pietūs.

– tuoj po 10 val. r. lietuviškų šv. Mišių vyks tradicinis Apreiškimo parapijos (Brooklyn, NY) piknikas. Smagią lietuvišką muziką gros New Yorko apylinkė gerai žinomas Rimas Samis iš Connecticuto. Galėsite skaniai pavalgyti, numalšinti troškulį gaiviais gėrimais, išmėginti laimę loterijose ir pabendrauti linksmoje draugijoje.

Čikaga (IL)

Rugsėjo 7 d., sekmadienį: 11 val. r. šv. Mišiomis Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke (6812 S. Washenaw Ave., Chicago, IL, 60629) prasidės Šiluvos atlydai. Savaitės dienomis šv. Mišios bus aukojamos 10 val. r. Atlaidus užbaigsime rugsėjo 14 d., sekmadienį, su iškilminga procesija ir Mišiomis. Po to parapijos salėje vyks metinis pokylis.

Rugsėjo 13 ir 14 d., šeštadienį ir sekmadienį: Lietuvių dailės muziejuje Lemonte – kamerinis Klaipėdos dramos teatro spektaklis „Emigrantai“ (pjesės aut. – Slavomiras Mrozekas, rež. Igoris Reklaitis). Šeštadienį – 7 val. v., sekmadienį – 1 val. p. p.

Rugsėjo 13 d., šeštadienį: 6 val. v., Jaunimo Centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL) vyks grupės „Tolimi aidai“ koncertas-vakaronė. Oktetas dainuoja *a cappella* – ne tik lietuviškas liaudies dainas, bet taip pat ir „Doo-Wop“ bei „pop“ melodijas.

Rugsėjo 21 d., sekmadienį: 2 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios 100-mečio jubiliejaus iškilmingas šv. Mišias celebruos Francis Cardinal George, O.M.I.

Spalio 10–12 d., penktadienį-sekmadienį, Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL, vyks XIII lietuvių teatro festivalis.

<http://draugokalendarius.org>

Rugsėjo 27 d., šeštadienį: McCook „MAX“ centre (4750 Vernon Ave., McCook, IL 60525) pirmą kartą Amerikoje vyks LB rengiamas festivalis – lietuviškos dainos konkursas „Vasaros palydos“. Dalyvaus svečiai iš Lietuvos, vyks madų pasirodymas, vaikų krepšinio rungtys, įvairūs konkursai. Pradžią 6 val. vakaro. Dalis pelno bus skiriama labdaros tikslams. Bilietais prekiauja: „Lithuanian Plaza“ (708-599-9866); „Smilga“ (630-427-0929), „Senasis Vilnius“ (630-324-6811), „Rūta“ (630-964-7882). Norintys prekiauti renginio metu kreipkitės tel. 312-731-4524.

Rugsėjo 28 d., sekmadienį: 1 val. p. p. Mayfield Banquet Hall (6072 S. Archer Ave., Chicago, IL) vyks Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos 100-mečio pokylis. Bilietus galite įsigyti pas Viktorą Kelmelį (tel. 773-376-3928) arba klebonijoje (tel. 773-523-1402).

– 12 val. p. p. PLC didžiojoje salėje Lietuvos Dukterys ruošia pietus.

Spalis

Rytų pakrantė

Spalio 5 d. sekmadienį: Palm Beach Lietuvių Bendruomenė kartu su PB lietuviška mokykla kviečia visus į 2014/2015 sezono atidarymo pikniką Buttonwood Park, 5300 Lantana Rd. Lake Worth, FL.

Spalio 17 – 19 d., penktadienį – sekmadienį: Wyndham Lake Buena Vista Resort (1850 Hotel Plaza Blvd, Lake Buena Vista, FL) vyks 90 m. Akademinių Skautų Sąjūdžio suvažiavimas. Penktadienį – atidarymas/su-

sipažinimo vakaras, šeštadienį – programa/iškilmingas pokylis, sekmadienį – Mišios, programa, suvažiavimo uždarymas. Daugiau informacijos bus paskelbta vėliau. Čikaga (IL)

Spalio 4 d. šeštadienį: 6 val. v. atnaujintose Lietuvių dailės muziejaus salėse parodos „Siela“ atidarymas. Susipažinsite su LDM tarybos ir valdybos nariais, galėsite įsigyti originalių meno kūrinių, pasiklausti muzikos, pasivašinti.

– Ateitininkų namų 35 metų jubiliejus. 4 val. p. p. šv. Mišios sode, 6 val. v. vakariene, 7:30 val. v. programa – koncertuos ansamblis „Iš Rytų šalelės“ (Rūta Pakštaitė-Cole ir Rimas Polikaitis).

Spalio 5 d. sekmadienį: 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL) labdaros organizacija „Vaiko vartai į mokslą“ rengia lėšų telkimo „Derliaus pietus“. Muzikinė programa.

Spalio 10–12 d., penktadienį – sekmadienį: Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL, vyks tryliktasis lietuvių teatro festivalis. Daugiau informacijos: lb.kultura@gmail.com.

Spalio 11 d., šeštadienį: „Athenaeum“ teatre (2936 N. Southport Av., Chicago, IL 60657) meninis projektas „Babilonas“. Dalyvauja (Arina, Aldegunda, K. Stančiauskas, G. Zujus ir kt.), dainuos *gospel* choras, grieš styginis kvartetas ir šoks šokėjai. Bilietais prekiauja: www.athenaeumtheatre.org; „Smilga“, „Rūta“, „Kunigaikščių užėiga“, „Senasis Vilnius“. Daugiau informacijos tel. 708-574-3992.

Spalio 4 ir 5 d., šeštadienį ir sekmadienį, Los Angeles lietuviai kviečia visus į „Lietuvių Dienas“, kurios prasidės 11 val. r.

Spalio 12 d., sekmadienį: 12:30 val. p. p. PLC Padėkos pietūs.

Spalio 18 d., šeštadienį: 6 val. v. Lietuvių dailės muziejuje Lemonte – Maironio mokyklos moksleivių darbų paroda, skirta mokyklos 55-mečiui.

Spalio 24 d., penktadienį: 8 val. v. Waukegan/Lake County LB apylinkė ir „Draugas“ rengia koncertą, kuris vyks Family Piano Studijoje Waukegane. Bilietų kaina ir atlikėjai bus skelbiami vėliau.

Spalio 25 d., šeštadienį: 7 val. v. Pasaulio lietuvių centre Lemonte Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa ruošia pokylį „Rudens balius“. Dalis pelno bus skirta Lietuvos našlaičių paramai.

– 7 val. v. „Draugas“ rengia koncertą Lietuvių dailės muziejuje Pasaulio lietuvių centre. Bilietų kaina ir atlikėjai bus skelbiami vėliau.

Spalio 26 d., sekmadienį: 12 val. p. p. „Draugo“ metiniai pietūs ir koncertas Willowbrook pokylių salėje. Svečiai bus vaišiami lietuviškais patiekalais, laukia Čikagoje dar nematyta meninė programa. Bilietus įsigyti galima „Draugo“ administracijoje tel. 773-585-9500.

Vakarai

Spalio 4 ir 5 d., šeštadienį ir sekmadienį: nuo 11 val. r. Los Angeles lietuviai kviečia visus į „Lietuvių dienas“. Lietuviška muzika, tautodailės meno parodos, dainų ir šokių ansamblių pasirodymai, lietuviškas maistas, knygos ir rankdarbiai.

Lapkritis

Čikaga (IL)

Lapkričio 1 ir 2 d., šeštadienį ir sekmadienį: nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p. Dailės muziejuje PLC, Lemonte – Čikagos Lietuvių tautodailės instituto rengiama paroda „Gyvoji tautodailė“.

Lapkričio 8 d., šeštadienį: 6 val. v. tradicinis Lietuvių Fondo rudens pokylis Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL. Teirautis: admin@lithfund.org, 630-257-1616.

Lapkričio 9 d., sekmadienį: 1 val. p. p. Palos Country Club, 13100 Southwest Hwy., Orlando Park, IL įvyks Čikagos Lietuvių moterų klubo rengiama madų paroda.

Lapkričio 22 d., šeštadienį: 7 val. v. Lietuvių Opera kviečia visus į rudeninį koncertą Jaunimo Centro salėje. Po koncerto – vakariene ir šokiai. Visos lėšos bus skiriamos naujos operos pastatymui.

Gruodis

Čikaga (IL)

Gruodžio 6–7 d., šeštadienį – sekmadienį: tradicinė kalėdinė mugė Pasaulio lietuvių centre. Daugiau info: Elyte Reklaitis, reklaitis@lcenter.org. Adresas: 14911 127th St., Lemont, IL.

***

Sekmadieniais: PLC, Lemont, IL, 101-ame kambaryje vyksta Al-Anon šeimos grupės „Šviesa“ susirinkimai. Pradžią 7:15 val. v. Daugiau informacijos tel. 630-267-7065.

Jeigu norite, kad Jūsų žinutė patektų į „Renginių kalendorių“, informaciją siųskite redakcijai adresu 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba el. paštu: redakcija@draugas.org.

LR generalinis konsulas New Yorke
maloniai kviečia į susitikimą-diskusiją

**„Rusijos invazija į Ukrainą ir galimos grėsmės Lietuvai.
Ar Lietuva pasiruošusi?“**

dalyvaujant LR ambasadoriui JAV Žygimantui Pavilioniui
ir jaunosios kartos Lietuvos politikams bei politikos žinovams:

LR Seimo bei Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų prezidiumo nariui Pauliui Saudargui, politologui, Rytų Europos studijų centro analitikui dr. Laurynui Kasčiūnui, politologui, Valstybingumo ir tradicijos studijų centro direktoriui Linui Kojalai.

Vyks ekspedicijos Lietuva – Ukraina'14 „BROLIAI“ pristatymas.

Susitikimas rengiamas **2014 m. rugsėjo 10 d.,
trečiadienį, 6:30 val. v. LR gen. konsulate New Yorke,
420 Fith Ave, Third Floor, NY, NY 10018**

Apie dalyvavimą renginyje prašome pranešti iš anksto
el. paštu: Arunas.Tirkliunas@urm.lt

Rugsėjo 13 d. 7 val. v. ir rugsėjo 14 d. 1 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje Lemonte – kamerinis spektaklis „Emigrantai“. Slavomiro Mrožeko pjesės pastatyme vaidina Klaipėdos dramos teatro aktoriai Igoris Reklaitis ir Gintaras Čajauskas.

DRAUGAS NEWS

TIK
\$35
pirmiems metams

**Prenumeruokite
sau, savo
vaikams,
draugams,
vaikaičiams!**

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, Valstija Zip _____

El. paštas _____

Čekį rašyti ir siųsti: Draugas News, 4545 W 63 St, Chicago, IL 60629

Arba prenumeruokite tinklalapyje: www.draugasnews.org

A † A

Inž. VYTAUTAS A. RAMŪNAS

Dievulis pasišaukė mūsų mylimąjį 2014 m. rugpjūčio 30 d.
Gimė 1927 m. rugpjūčio 25 d. Lietuvoje, Mažulių dvare, netoli Mažeikių.

Gyveno Miami, FL.

Giliname liūdesyje liko: žmona Ramona, dukros Vilija, Rasa, Rūta, sūnūs Linas ir Andrius, devyni anūakai ir dvi proanūkės, kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Vytas buvo visų mylimas, ramaus būdo, labai daug žinojo, domėjosi istorija ir geografija, todėl vaikams jis buvo „vaikščiujanti enciklopedija“.

Gedulingos atsisveikinimo šv. Mišios bus aukojamos spalio 20 d. 10 val. ryto Šv. Andriejaus bažnyčioje Filadelfijoje.

Kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinimo šv. Mišiose.

Nuliūdusi šeima

Mylimam sūnui

A † A

PAULIUI ALEKNAI

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame
buvusią Čiurlionio galerijos direktorę VANDĄ
ALEKNIENĘ bei visą jos šeimą.

Čiurlionio galerijos taryba

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

Palos-Gaidas FUNERAL HOME

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Šeštadienį, rugsėjo 20 d., 11 val. r.** Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte bus aukojamos šv. Mišios a. a. Stasės Semėnienės atminimui. Šeima kviečia atvykti ir pagerbti visus ją pažinojusius. A. a. S. Semėnienė buvo ilgametė „Draugo“ skaitytoja, bendradarbė ir rėmėja.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius** trečiadienį, rugsėjo 10 d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC Lemonte skaityklą, kur matysite pagal slaptų archyvų istorinę medžiagą sukurta filmą apie Lietuvos valstybės aukso pagrobimą sovietams okupavus Lietuvą.

■ **Spalio 25 d. 7 val. v. Gen. T. Daukanto** Jūrų Šaulių kuopa ruošia pokylį „Rudens Bilius“, kuris vyks Pasaulio lietuvių centre, Le-

mont, IL. Dalis gauto pelno bus skiriama Lietuvos našlaičiams paremti.

■ **Spalio 26 d., sekmadienį, Willowbrook** pokylių salėje „Draugas“ rengia metinius pietus ir koncertą. Svečiai bus vaišinami lietuviškais patiekalais, jūsų laukia Čikagoje dar neregėta meninė programa. Pradžią – 12 val. p. p., pietūs – 1 val. p. p. Bilietus galima užsisakyti „Draugo“ administracijoje darbo valandomis arba 0 tel. 773-585-9500. Dalyvaukite!

■ **Lietuvių Opera kviečia visus į rudeninį** koncertą, kuris įvyks lapkričio 22 d., 7 val. v. Jaunimo centro salėje. Po koncerto – vakarienė ir šokiai. Visos lėšos bus skiriamos naujos operos pastatymui. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Grazina Liautaud, gyvenanti **Chicago, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 500 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Jūsų paramos dėka dar ilgai gyvuos lietuviškas spausdintas žodis. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą.

Vytautas Graužinis, gyvenantis **Elgin, IL**, tapo „Draugo“ **garbės prenumeratoriumi**. Šį skaitytoją „Draugas“ lankys dar vienerius metus. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir sveikiname tapus garbės prenumeratoriumi.

Birutė Ciuris, garbės prenumeratorė, gyvenanti **Algonquin, IL**, dar metams pratęsė **garbės prenumeratą**. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote.

Dr. Vidas Nemickas praneša, kad nuo š. m. spalio 1 d. išeina į pensiją.
Dr. Surender Lal, kurio kabinetas yra tame pačiame pastate (7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652), sutiko priimti dr. V. Nemicko pacientus. Į dr. S. Lal kreipkitės **tel. 773-434-2123**.

HOME MADE EUROPEAN CUISINE
Dine-In Carry-Out Banquets Catering

Monday closed
Tue - Fri 10am - 8pm
Saturday 10am - 4pm
Sunday 11am - 5pm

6551 South Cass Ave.
Westmont, IL 60559

630 964 7882

California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, CA

(310) 828-7095
info@clcu.org

1.75% 3 Metų CD

2.00% 3 Metų IRA CD

Valdžios apdrausta iki \$250,000

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

V. K. Jonyno muziejus papildys garsiomis mozaikomis

Iš Praeities Tavo Sūnūs te Stiprybę Semia

Apsaugok Aukščiausias Tą Mylimą Šalį

Washington, DC, didingoje bazilikoje – Basilica of the National Shrine of the Immaculate Conception – yra Šiluvos Marijai skirta koplyčia. Tos koplyčios šonus puošia dvi milžiniškos dailininko Vytauto Kazimiero Jonyno mozaikos. Jos yra 25 pėdų aukščio ir 12 pėdų pločio. Viena mozaika vaizduoja lietuvių tautą, jos viršuje puslankiu išdėstytas užrašas skelbia: „Apsaugok Aukščiausias Tą Mylimą Šalį“. Kita mozaika, su užrašu „Iš Praeities Tavo Sūnūs te Stiprybę Semia“, skirta Lietuvos istorijai.

Yra išlikę šių dviejų mozaikų modeliai – 8 pėdų aukščio ir 4 pėdų pločio. Dailininko dukterėčios, dailininkės Rimgailės Jonynaitės-Zotovienės pastangomis, šie du mozaikų modeliai yra perkelti į dailininko Vytauto Kazimiero Jonyno memorialinį muziejų Druskininkuose.

„Draugo“ info

LMA „Dainava“ pradeda naują sezoną

Skambių balsų vyrai! Antradienį vakarai Lemonte gali būti būtent tas laiko praleidimo būdas, kurio seniai troškote. Nepraleiskite puikios progos įsiliesti į šį unikalų meno kolektyvą, kuris savo klausytojus kasmet pradžiugina nepakartojamais koncertais. Tad iki pasimatymo rugsėjo 16-ąją! Daugiau informacijos **tel. 630-965-7317** arba rašykite el. paštu: **info@dainava.us**.

Neapsiribokite šeštadieniu „Draugu“

A. Kubilius Europai siūlo naują „Maršalo planą“. Lietuvio leidžiamas žurnalas diktuoja madas vyrams. Prisimindami Baltijos kelią, lietuviai statė smėlio pilis. Tai tik keli iš daugelio straipsnių, kuriuos skaitysite kitos savaitės antradienio ir ketvirtadienio laidose. Neapsiribokite vien šeštadienio „Draugu“ – skaitykite visą laikraštį!

Prieinamiausias ir ekonomiškiausias būdas –
internetinė (PDF atsispauddinamųjų archyvų) prenumerata.

Kaina metams – **115 dol.**, 3 mėnesiams – **30 dol.**

Sumokėti galima pasinaudojus PayPal anketa, kuri spausdinama „Draugo“ internetinės svetainės pirmajame puslapyje. Toliau siūsti el. paštą **administracija@draugas.org** prašant slaptažodžio.

Jūsų el. pašto adresas bus vartotojo vardas (username).

Paprasta ir patogiu!

Turite klausimų? Skambinkite tel. **773-585-9500**

www.draugas.org